

სს „ვითიბი ბანკი ჯორჯია”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

**2012 წლის 31 დეკემბრით დახულებული საანგარიშგებო
წლისათვის**

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებული აუდიტორების დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	1
მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	2
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	3
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	4
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	5

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შესავალი	6
2. მომსადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა.....	7
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბულალტრული შეფასებები და დაშვებები.....	18
4. სააღრიცხვო პოლიტიკაში შესული ცვლილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება.....	20
5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები	20
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	23
7. მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	24
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	24
9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	27
10. ძირითადი საშუალებები	28
11. საინვესტიციო ქონება	29
12. გადასახადები	29
13. სხვა აქტივები და გაღდებულებები	31
14. გაღდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე	32
15. გაღდებულებები კლიენტების წინაშე	33
16. სხვა ნახესხები სახსრები	34
17. კაპიტალი	34
18. ძირითადი გაღდებულებები	35
19. წმინდა საკომისიო შემოსავალი	36
20. სხვა შემოსავალი	36
21. სენტასები და სხვა საოპერაციო ხარჯი	37
22. რისკების მართვა	37
23. ფინანსური ინსტუმენტების სამართლიანი ღირებულება	49
24. ფინანსური აქტივებისა და გაღდებულებების ვალიანობის ანალიზი	50
25. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები	53
26. კაპიტალის აღმეგატურობა	54

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა

სს “ვითიბი ბანკი ჯორჯიას” აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ ჩავატარეთ სს “ვითიბი ბანკი ჯორჯიას” და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში “ჯგუფი”) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგების 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლის მოგებისა და ზარალის, სრული შემოსავლის, კაპიტალში ცვლილების და ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებებს, მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პროცესების მიმოხილვასა და სხვა განმარტებით შენიშვნებს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამსადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ ჩვენ მიერ ჩატარებული აუდიტის საფუძველზე გამოვთქვათ მოსაზრება წარმოდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები მოითხოვს, დაიცვათ ეთიკის მოთხოვნები და იმგვარად დავგვევროთ და ჩავატაროთ აუდიტი, რომ მივიღოთ დასაბუთებული რწმუნება იმისა, შეიცავს თუ არა მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არსებით უზუსტობას.

აუდიტი ითვალისწინებს პროცედურების ჩატარებას აუდიტორული მტკიცებულებების მოსაპოვებლად ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხებისა და განმარტებითი შენიშვნების შესახებ. პროცედურების შერჩევა დამოკიდებულია აუდიტორის განსჯაზე, მათ შორის ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების რისკების შეფასებაზე, რომლებიც გამოწვეულია თაღლითობით ან შეცდომით. ამ რისკების შეფასების დროს აუდიტორი განიხილავს, შესაფერისია თუ არა შიდა კონტროლის სისტემა ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისთვის, რათა დაგვემოს მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოთქვას შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტიანობაზე. აუდიტი აგრეთვე გულისხმობს ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პროცესებისა და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების მართებულობის შეფასებას, ასევე მოლიანად კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას.

გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საქმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმებლად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასაქების გათვალისწინებით, სამართლიან ასახავს “ჯგუფის” ფინანსურ მდგომარეობას 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

ERNST & YOUNG LLC

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათასი ლარი)

	შენიშვნები	2012	2011
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	90,668	49,307
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	7	33,655	29,879
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8	345,188	267,606
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:	9		
- გასაყიდად არსებული		11,551	3,037
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი		-	8,486
ძირითადი საშუალებები	10	34,405	37,161
საინვესტიციო ქონება	11	20,723	18,182
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	12	83	76
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	12	6,181	6,531
სხვა აქტივები	13	2,629	3,462
სულ აქტივები		545,083	423,727
ვალდებულებები			
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	14	59,502	40,689
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	15	293,139	181,868
სხვა ნასესხები სახსრები	16	92,885	100,807
მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		98	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	12	-	7
სხვა ვალდებულებები	13	8,512	8,614
სუბორდინირებული სესხი	25	20,127	20,295
სულ ვალდებულებები		474,263	352,280
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	17	148,043	148,043
მიწის და შენობების გადაფასების რეზერვი გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდების აუდირებელი მოგება/(ზარალი)		984	1,572
აკუმულირებული ზარალი		27	-
სულ კაპიტალი		(78,234)	(78,168)
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		70,820	71,447
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		545,083	423,727

სელმოწერილი და ნუსაღირთულია გამოსაცემად „ბანკის“ დირექტორთა საბჭოს მიერ 2013 წლის 11 მარტს

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნები	2012	2011
საპროცენტო შემოსავალი			
კლიენტებსე გაცემული სესხები და ავანსები		50,642	39,904
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები			
- გასაყიდად არსებული		831	289
- დაფარების ვალამდე ფლობილი		566	2,584
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		782	1,122
მოთხოვნები ბანკებისა და ხაერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		23	46
		52,844	43,945
საპროცენტო ხარჯი			
უალდებულებები კლიენტების მიმართ		(12,785)	(9,153)
ვალდებულებები ბანკების, ხაერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და სხვა ნასესხები სახსრები სებორდინირებული სესხი		(8,248) (1,394) (22,427)	(4,334) (1,371) (14,858)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		30,417	29,087
სესხის გაუფასურების წმინდა რეზერვის გაუქმება	8	1,328	655
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი რეზერვის გაუქმების შემდგომ		31,745	29,742
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	19	4,609	3,715
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან:			
- გარიგებებიდან		5,567	4,116
- საკურსო სხეაობებიდან		(1,020)	1,970
წმინდა მოგება/(ზარალი) საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან		190	288
წმინდა მოგება/(ზარალი) საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	11	417	(1,091)
სხვა შემოსავალი	20	5,386	3,266
არასაპროცენტო შემოსავალი		15,149	12,264
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები	21	(23,572)	(20,177)
ამორტიზაცია	10	(2,796)	(2,268)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	21	(11,489)	(8,864)
სხვა გაუფასურება და რეზერვები	13	(95)	(654)
არასაპროცენტო ხარჯი		(37,952)	(31,963)
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგერამდე		8,942	10,043
მოგების გადასახადის ხარჯი	12	(525)	(733)
წმინდა მოგება		8,417	9,310

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათასი ლარი)

	<u>შენიშვნები</u>	2012	2011
წმინდა მოგება		8,417	9,310
სხვა სრული შემოსავალი:			
გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდების აუდიარებელი მოგება	32	-	
შენობა-ნაგებობების გადაფასება	10	(594)	-
სხვა სრული შემოსავლის კომპონუნტებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადი	12	84	-
წლის სხვა სრული ზარალი, გადასახადის გათვალისწინებით		(478)	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		7,939	9,310

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნები	საწესდებო კაპიტალი	მიწის და შენობების გადაფასების რეზირვი	გასაყიდად არსებული უასიანი ქაღალდების აუღიარებელი მოგება/(ზარალი)	გასაყიდად არსებული უასიანი რეზირვი ზარალი	სულ კაპიტალი
2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	148,043	1,609	-	(87,515)	62,137	
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი ქონების გადაფასების რეზირვის ცვეთა, მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	-	-	-	9,310	9,310	
2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	148,043	1,572	(37)	37	-	
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი გადაფასების რეზირვის ცვეთა, გადასახადის გათვალისწინებით	-	(505)	27	8,417	7,939	
გადაფასების რეზირვის გადატანა ქონების გაყიდვის შედეგად, გადასახადის გათვალისწინებით გაცხადებული დივიდენდები	17	-	(48)	-	48	
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	148,043	984	27	(78,234)	70,820	

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

**2012 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
(ათასი ლარი)**

	შენიშვნები	2012	2011
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
შიღებული პროცენტი		55,970	49,680
გადახდილი პროცენტი		(23,950)	(14,561)
მიღებული საქმიანობი		6,821	4,933
გადახდილი საქმიანობი		(1,847)	(1,206)
უცხოურ გადაუტაში შემდგარი გარიგებებიდან წმინდა რეალიზებული შემოსულობა		4,238	4,687
სხვა შიღებული შემოსავალი		2,801	2,569
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(22,302)	(19,071)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯები		(9,861)	(9,468)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და გადადებულებებში ცვლილებებამდე		11,870	17,563
საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა/კლება)			
მოთხოვები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		1,164	(23,295)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(80,663)	(81,688)
სხვა აქტივები		765	97
საოპერაციო გადადებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)			
გადადებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		14,139	40,020
გადადებულებები კლიენტების მიმართ		113,613	6,178
სხვა გადადებულებები		(1,384)	(96)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან მოგების გადასახლის გადახდამდე		59,504	(41,221)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		59,504	(41,221)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
გასაყიდად არხებული საინვესტიციო უასიანი ქაღალდების შესყიდვა შემოღინება გასაყიდად არსებული საინვესტიციო უასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან და გამოსყიდვიდან		18,416	5,369
დაფარვის გადამდევ ფლობილი საინვესტიციო უასიანი ქაღალდების შესყიდვა		-	(21,071)
შემოღინება დაფარვის გადამდევ ფლობილი საინვესტიციო უასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		8,048	43,715
ძირითადი საშუალებების და არაშატრიიალური აქტივების შესყიდვა		(4,382)	(9,370)
შემოღინება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		3,687	56
შემოღინება საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან		1,180	5,029
საინვესტიციო ქონების შესყიდვა		(2,026)	(3,893)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული/ (გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		(1,850)	11,580
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
სხვა ნასესხები სახსრებიდან ზრდა		69,093	115,578
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(76,864)	(74,552)
გადახდილი დაყიდვენდები	17	(8,457)	-
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(16,228)	41,026
საეპლუტო კურსის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკონომიკური ფულადი სახსრების და მათი გევიგადებულების წმინდა ზრდა/(კლება)		(65)	(66)
ფულადი სახსრები და მათი გევიგადებულები, პერიოდის დასაწყისი	6	41,361	11,319
ფულადი სახსრები და მათი გევიგადებულები, პერიოდის ბოლო	6	49,307	37,988
		90,668	49,307

თანდართული შენიშვნები 6-55 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

1. შესავალი

სს „ეითიბი ბანკი ჯორჯია“ (შემდგომში „ბანკი“) 1995 წლის 7 აპრილს ხაქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა ხაქართი საზოგადოებად „გაერთიანებული ქართული ბანკის“ სახელით. 2006 წლის 7 დეკემბერს „ბანკმა“ შეიცვალა სახელი და ეწოდა „ეითიბი ბანკი ჯორჯია“. „ბანკი“ საქმიანობს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდგებში მოხსენიებული, როგორც „სებ“-ი) მიერ 1995 წლის 19 მაისს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიით.

„ბანკი“ იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს გალუტის გაცელით ოპერაციებს და თავის კორპორატიულ და საცალო კლიენტებს სთავაზობს სხვადასხევ საბანკო მომსახურებას. „ბანკის“ სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ბანკს“ აქცე 15 ფილიალი (7 მათგანი თბილისში) და 1 სერვის ცენტრი. 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ბანკს“ პქნდა 12 ფილიალი (4 მათგანი თბილისში) და 1 სერვის ცენტრი.

„ბანკის“ იურიდიული მისამართია საქართველო, თბილისი, ჭანტურიას ქ. 14.

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ბანკის“ მიმოქცევაში გამოშვებული აქციების 1%-ზე მეტს ფლობდნენ შემდეგი აქციონერები:

	2012 %	2011 %
აქციონერი		
დსს „ბანკი ეპტებე“	96.31	96.31
შპს „ლაქარმა ენტერპრაიზისი“	2.08	2.08
სხვა	1.61	1.61
სულ	100.0	100.0

ლსს „ბანკი ეპტებე“ (შემდგომში „მშობელი ბანკი“) წარმოადგენს „ბანკის“ პირდაპირ მშობელს. „ჯგუფის“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის რუსეთის ფედერაცია, რომელიც მოქმედებს „ქონების ფედერალური სააგენტოს“ მეშვეობით და 2012 წლის 31 დეკემბრისთვის ფლობს „მშობელი ბანკის“ მიერ გამოშვებული აქციების 75.5%-ს (2011 წ.: 75.5%).

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ბანკის“ სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოს წევრები არ ფლობდნენ „ბანკის“ აქციებს.

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ბანკის“ თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 830-ს (2011 წ.: 687).

ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომსადაბა სს „ეითიბი ჯორჯიასა“ და მისი შვილობისები კომპანიებისგან (შემდეგში ერთად მოხსენიებული, როგორც „ჯგუფი“).

ბანკი არის „ჯგუფის“ მშობელი კომპანია. „ჯგუფი“ შედგება უინასურ ანგარიშგებაში კონსოლიდირებული შემდეგი იურიდიული პირებისგან:

„ჯგუფის“ მფლობელობაში არსებული წილი

დასახელება	ქვეყანა	2012	2011	შეერთების თარიღი	საქმიანობა
შპს „ქართული საფონდო კომპანია“	საქართველო	100%	100%	1999 წლის 24 ივნისი	მომსახურეობა (უმოქმედო)
შპს „ჯითი+“	საქართველო	100%	100%	2008 წლის 4 ნოემბერი	ვაჭრობა და კომერცია (უმოქმედო)

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში მოხსენიებული, როგორც „ფასს“) შესაბამისად, პირვანდელი დირექტულების მეთოდის გამოყენებით, გარდა მიწისა და შენობა-ნაგებობების, საინვესტიციო ქონების, გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების და მოგებაში ან ზარალში ასახული და სამართლიანი ლირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც ასახულია სამართლიანი დირექტულებით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული. ანგარიშგება ლარშია წარმოდგენილი, რადგან „ბანკის“ ფინანსური ოპერაციების უმეტესობა შესრულებულია აღნიშნულ ვალუტაში. ოპერაციები სხვა ვალუტაში აღრიცხულია, როგორც უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები.

ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ.

შეილობილი კომპანიები

შეილობილი კომპანიები არის ის სამეურნეო სუბიექტები, რომელთა საწესდებო კაპიტალის ნახევარზე მეტ წილს „ბანკი“ ფლობს ხმის უფლებით ან მას აქვს უფლება განახორციელოს ამ ორგანიზაციების საქმიანობაზე კონტროლი. შეილობილი კომპანიების ანგარიშები „ბანკის“ ანგარიშგებაში კონსოლიდირებულია იმ დღიდან, როდესაც კონტროლი „ბანკის“ ხელში გადაეციდა და მათი კონსოლიდაცია წყდება იმ დღიდან, როდესაც „ბანკი“ მათზე კონტროლის უფლებას დაკარგავს. „ჯგუფის“ შიდა ტრანზაქციები, ნაშთები და არარეალისებული შემოსულობა ამ ტრანზაქციებიდან, ასევე ზარალი ამ ტრანზაქციებიდან გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას, კონსოლიდირებული ანგარიშგების შედგენის მიზნით სრულად გაქვითულია. საჭიროების შემთხვევაში შეილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა იცვლება შშობელი კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

ფინანსური აქტივები

თავდაპირებელი აღიარება

ბასს 39-ის სტანდარტის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები ელასიფიცირებულია სამართლიანი ლირებულებით შეფასებულ და მოგებასა და ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებად, სესხებად და მოთხოვნებად, დაფარვის ვადამდე ფლობილ ფასიან ქაღალდებად ან გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებად. ფინანსური აქტივების თავდაპირებული აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ლირებულებით, რასაც გმატება უშუალოდ გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯები მთხოვლი იმ ინვესტიციებისათვის, რომლებიც არ აისახება სამართლიანი ლირებულებით მოგებასა და ზარალში. „ჯგუფი“ განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირებული აღიარების შემდგომ და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცირება ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში.

აღიარების თარიღი

როგორც წესი, ფინანსური აქტივების გაყიდვებისა და შესყიდვების აღიარება ხდება სავარო თავერაციის დღეს, ანუ იმ თარიღით, როდესაც „ჯგუფი“ შეისყიდის ან გაეიდის აქტივს. ჩვეულებრივ, ფინანსური აქტივების შესყიდვა და გაყიდვა ისეთი ოპერაციებია, რომლებიც მოითხოვს აქტივის მიერანას დანიშნულების პუნქტამდე კანონმდებლობით თუ საბაზრო პირობებით რეგულირებად ვადაში.

**2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა
(გაგრძელება)**

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

კრედიტები და დებიტორული დავალიანება

კრედიტები და დებიტორული დავალიანება არის აქტიურ ბაზარზე არაკოტირებული ფინანსური აქტივები უიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდით, რომელიც არ არის წარმოებული ინსტრუმენტი. აღნიშნული ინსტრუმენტები არ არის განკუთვნილი სასწავლით ან მოკლევადიანი გადაყიდვისთვის და არ არის კლასიფიცირებული, როგორც საფაქტო ფასიანი ქაღალდები ან გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. აღნიშნული აქტივები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით მოქმედი უფლებური საპროცენტო განაკვეთის შეთოდის გამოყენებით. მოგება და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში იმ შემთხვევაში, თუ კრედიტები და დებიტორული დავალიანების აღიარება შეწყდება, გაუფასურდება ან ამორტიზდება.

დაფარვის გადამდე ფლობილი ინვესტიციები

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, რომლებსაც აქვს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი დაფარვის გრაფიკი და უიქსირებული ვადა კლასიფიცირდება, როგორც დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები, როდესაც „ჯგუფი“ აქვს მათი დაფარვის ვადამდე ფლობის უნარი და განსრახვა, ეს განსაზღვრება არ მოიცავს განუსაზღვრელი ვადის მქონე ინვესტიციებს. ინვესტიციები დაფარვის ვადამდე ფლობილ ფასიან ქაღალდებში აისახება ამორტიზებული ღირებულებით. ინვესტიციების გაუფასურებისას, ასევე ამორტიზაციის პროცესში მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებიც გაშინებულია გასაყიდად ან არ არის გათვალისწინებული რომელიმე სხვა კატეგორიაში. თავდაპირებული აღიარების შემდეგ, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება სხვა ხრულ შემოსავალში ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტის ან გაუფასურების ღრმოდე, როდესაც კუმულაციური მოგება-ზარალი, რომელიც მანამდე სხვა ხრული შემოსავის ანგარიშგებაში იყო ასახული, რეკლასიფიცირდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. თუმცა ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დაანგარიშებული პროცენტი აღიარდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

თუ „ჯგუფი“ აქვს სურეილი და შესაძლებლობა, ფლობდეს გასაყიდად არსებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს მათი დაფარვის ვადამდე, ისინი შეიძლება იყოს რეელასიფიცირებული, როგორც დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. ამ შემთხვევაში, ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულება რეკლასიფიკაციის თარიღის მდგრმარეობით გახდება ამ ქაღალდების ახალი ამორტიზებული ღირებულება. დაფარვის ფიქსირებული ვადის მქონე ინსტრუმენტების გადაფასების რეზიუგები რეკლასიფიკაციის თარიღისათვის ამორტიზებული უნდა იქნას მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ამ ფასიანი ქაღალდების დაფარვის ვადამდე.

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ფინანსურ ბაზარზე გასაყიდად არსებული ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასით ბალანსის შედეგნის თარიღისათვის ან დილერის მიერ შეთავაზებული ფასით (შეთავაზებული ფასი ურქებდ პოზიციაზე და მოთხოვნილი ფასი მოკლე პოზიციაშე), ტრანზაქციის ხარჯის გამოკლების გარეშე.

ეველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის, რომელთა საბაზრო პირობებთან შედარებაც ვერ ხერხდება, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასების შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით. მათ შორისაა წმინდა მიმდინარე ღირებულების დადგნის მეთოდი, რომელიც გულისმობს ბაზარზე არსებული მსგავსი ინსტრუმენტების ფასებთან შედარებას, და შეფასების სხვა მეთოდები.

**2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა
(გაგრძელება)**

ნასესხები სახსრები

უფლადი სახსრები და მათი ექვივალენტები

უფლადი სახსრები და მათი ექვივალენტები შედგება ნაღდი უფლისგან, უროვნული ბანკისადმი (სავალდებულო რესერვების გამოყენებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი არსებული მოთხოვნებისაგან, რომელთაც აქვთ განთავსებიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი ბიუნესსაქმიანობისას „ჯგუფი“ წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ასორციელებს ოპერაციებს, რომლებმც მირითადი წილი უკავია სავალუტო ფორვარდებსა და სფოპებს. ამგვარი ფინანსური ინსტრუმენტები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ფასწარმოქმნის შოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია შესაბამისი ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება, როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დაღებითია და როგორც ვალდებულებები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული მოგება და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშებაში, როგორც საფალუტო ოპერაციულიდან წმიდა შემოსავალი/(ზარალი).

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად „ჯგუფს“ წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხდოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტი მოიცავს ვალდებულებებს ბანკებისა და ზაერთაშორისო ფინანსური ინსტრუმენტების, კლიენტების მიმართ, სხვა ნასესხებ სახსრებსა და სუბორდინირებულ სესხებს. აღნიშნული თავდაპირეებად აღიარებულია მიღებული საფასურის სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. თავდაპირეები აღიარების შემდეგ სესხების შეუასება ხდება ამორტისებული ღირებულებით, უფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

საოპერაციო იჯარა – „ჯგუფი“, როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც მფლობელობის რისკებიც და სარგებელიც მეოჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია, როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი იჯარის პერიოდში და შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

„ჯგუფი“ საანგარიშებო თარიღით ასახავს ფინანსური აქტივებისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურებას. ფინანსური აქტივი თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მიიჩნევა მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს ორიგ უაქტის (ფაქტების) შედეგად გამოწეული გაუფასურების ობიექტური საფუძველი, რომელსაც (რომელთაც) აღილი პქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (წარმოშობილი „ზარალის ფაქტი“) და „ზარალის ფაქტს (ფაქტებს) გავლენა აქტივისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სამომავლო ფულად ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების საფუძველი შესაძლოა მიგვანიშნებდეს იმაზე, რომ მსესხებელი თუ მსესხებელთა ჯგუფი განიცდის ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს პროცენტისა თუ ძირითადი თანხის დაფარვის განრიგს, არსებობს მისი გაკოტრების ან სხვაგვარი ფინანსური რეორგანიზაციის აღბათობა, ან თუ საგარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების კლება ეკონომიკური პირობების ცელილებიდან გამომდინარე, რაც გამოიწვევს საკონტრაქტო პირობების დარღვევას.

მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, გადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები და კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ამორტიზებული ლირებულებით აღრიცხული აქტივების შემთხვევაში „ჯგუფი“ ჯერ სათითაოდ განსაზღვრავს, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე აქტივებისთვის ინდივიდუალურად ან ინდივიდუალური მნიშვნელობის არმქონე ფინანსური აქტივის (განურჩეულად იმისა, მნიშვნელოვანია ის თუ არა) გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც ახასიათებს ახალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება კოლექტიურად. აქტივები, რომელთა შეფასება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ არის ჩართული გაუფასურებისათვის ხდება ინდივიდუალურად და რომელთათვეისაც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, უწინ აღიარებული გაუფასურების ზარალი ისრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივის საბადანსო ლირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ლირებულებას შორის (გარდა მომავალში მოსალოდნელი საერედიტო ზარალისა, რომელსაც ჯერ აღილი არ ჰქონია). აქტივის საბადანსო ლირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის გამოყენებით, ხოლო ზარალის თანხა აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშებაში. საპროცენტო შემოსავალი ერიცხება შემცირებულ საბადანსო ლირებულებას აქტივის თავდაპირველ უფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით. თუ მომდევნო წელიწადის განმავლობაში გაუფასურების ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, უწინ აღიარებული გაუფასურების ზარალი ისრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით.

მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ლირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი უფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთი გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე უფექტურ საპროცენტო განაკვეთს. უსრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ლირებულების გამოთვლა ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც გამომდინარეობს დაგირაფებული ქონების გამოსყიდვის ჩამორთმევიდან, უსრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციისთან დაკავშირებული ხარჯების გამოყენებით, იმისდა მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა დაგირაფებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევა.

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია „ჯგუფი“ შიდა საკრედიტო რანჟირების სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის ისეთ მახასიათებლებს, როგორიცაა აქტივის ტიპი, სექტორი, უსრუნველყოფის ტიპი, ვადაგადაცილების სტატუსი და სხვა.

**2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა
(გაგრძელება)**

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკურედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კორექტირდება ამგამინდელ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა გათვალისწინებულ იქნას ამჟამინდელი პირობები, რომლებიც არ მოქმედებდა ისტორიული ზარალის წლებში, და არ იქნას გათვალისწინებული ისტორიული ზარალის პერიოდის ის გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და უკავშირდება წლიდან წლამდე გარკვეული თარიღისათვის მომხდარ ცვლილებებს. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგიის და დაშეებების, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, გადახედვა ხდება რეგულარულად განსაზღვრულ და რეალურ ზარალს შორის სხვაობის შემცირების მიზნით.

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციები

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციებისათვის „ჯგუფი“ ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ინვესტიციის თუ ინვესტიციათა ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური საფუძველი.

გასაყიდად არსებული კაპიტალის ინვესტიციების შემთხვევაში, ობიექტური საფუძველი ნიშნავს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვან ან გრძელვადიან შემცირებას მის თვითონირებულებაზე ნაკლებ ოდენობამდე. თუ არსებობს გაუფასურების საფუძველი, აკუშტულირებული ზარალი (რომელიც შეფასებულია როგორც სხვაობა შესყიდვის ღირებულებასა და მიმდინარე სამართლიან ღირებულებას შორის, რასაც აკლდება მოგება-ზარალის) კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებული ინვესტიციის გაუფასურების ზარალი) ამოღებულია სხვა სრული შემოსავლის მუხლიდან და აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. კაპიტალის ინვესტიციების გაუფასურების ზარალის აღდგენა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახვით არ ხდება; გაუფასურების შემდგომ მათი სამართლიანი ღირებულების სრდა მთლიანად სხვა სრულ შემოსავალში აისახება.

გასაყიდად არსებული საგალი ინსტრუმენტების გაუფასურების შეფასება ხდება იმავე კრიტერიუმებით, როგორითაც - ამორტიზებული ღირებულების მქონე ფინანსური აქტივების შეფასება. სამომავლო საპროცენტო შემოსავალი ეფუძნება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას და ირიცხება საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება გაუფასურების ზარალის შეფასების მიზნით სამომავლო ფულადი ნაკადების ღისკონტირებისათვის. საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. თუ შემდგომ პერიოდში საგალი ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზრდება და ზრდა შესაძლოა ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარების შემდგომ მოვლენას, ხდება გაუფასურების ზარალის აღდგენა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახვით.

**2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა
(გაგრძელება)**

ფინანსური აქტივების რესტრუქტურიზაცია

საჭიროების შემთხვევაში დროდადრო “ჯგუფი” ახდენს თავისი ფინანსური აქტივების რესტრუქტურიზაციას. ძირითადად ეს ეხება სესხებს და მისაღებ ანგარიშებს. აღნიშნული ხორციელება საში ძირითადი სცენარის მიხედვით:

- ▶ თუ სესხის ვალუტა იცვლება, მაშინ ხდება ძველი სესხის აღიარების შეწყვეტა და ახალი სესხის აღიარება, რაც საჭიროებს ახალი უფექტური საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრას. თუ ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე დაბალია, მაშინ თავდაპირებული აღიარებით გამოწვეული ზარალი აღიარებული იქნება საანგარიშგებო პერიოდში;
- ▶ თუ სესხის რესტრუქტურიზაცია არ უკავშირდება მსესხებლის ფინანსურ სიძნელეებს და მოსალოდნებლი ფულადი ნაკადები გადაისინჯა, მაშინ სესხი არ მიიჩნევა გაუფასურებულად. სესხის აღიარების შეწყვეტა არ ხდება და განისაზღვრება ახალი უფექტური საპროცენტო განაკვეთი სესხის დარჩენილი პერიოდის ფულადი ნაკადების საფუძველზე. თუ რესტრუქტურიზაციის თარიღისათვის ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი საბაზრო განაკვეთზე დაბალია, სესხის ახალი საბაზროს ღირებულება გამოითვლება, როგორც მისი სამართლიანი ღირებულება რესტრუქტურიზაციის შემდეგ. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს რესტრუქტურიზაციის თარიღისათვის მოქმედი საბაზრო განაკვეთი დისკონტირებულ სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას. ამ შემთხვევაში განსხვავება სესხის რესტრუქტურიზაციის შედეგ მის სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარებულია, როგორც სესხის რესტრუქტურიზაციის შედეგად მიღებული ზარალი.
- ▶ თუ სესხის გაუფასურება ხდება რესტრუქტურიზაციის შემდეგ, მაშინ “ჯგუფი” სესხის აღდგენადი ღირებულების გამოსათვლელად ახალი ფულადი ნაკადებისთვის იყენებს თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს. გადაანგარიშებული ახალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას, რომელიც მოიცავს უზრუნველყოფის რეალიზაციიდან მისაღებ ამონაგებს, და სესხის რესტრუქტურიზაციამდე მის საბაზროს ღირებულებას შორის სხვაობა შეტანილია მიმდინარე პერიოდის სესხის გაუფასურების ხარჯებში.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილი) აღიარების შეწყვეტა ხდება, თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ “ჯგუფი” დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება;
- ▶ “ჯგუფის” მიერ (ა) გადაცემულ იქნა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) “ჯგუფის” მიერ გადაცემულ იქნა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ “ჯგუფის” მიერ გადაცემულ იქნა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ მოშედარა რისკებისა და სარგებლის, აქტივზე კონტროლის არც გადაცემა და არც შენარჩუნება, “ჯგუფის” მიერ აქტივის აღიარება ხდება შემდგომი გამოყენების პირობით. შემდგომი გამოყენება, რომელსაც აქეს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბაზროს ღირებულებას და “ჯგუფის” მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)

როდესაც შემდგომი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივს წერილობითი და/ან შეძენილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების ხასით), „ჯგუფის“ ჩართულობის სარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების ხასით) სამართლიანი დირექტულებით ასახულ აქტივზე, „ჯგუფის“ ჩართულობის სარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან დირექტულებასა და ოფციონის სააღსრულებო ფასს შორის უმცირესით.

უმოქმედო სესხები

„ჯგუფის“ პოლიტიკის თანახმად, უმოქმედო სესხების აღიარების შეწყვეტა ხდება შემდეგნაირად:

- ▶ ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხები ჩამოიწერება „ბანკის“ საკრედიტო კომიტეტის შესაბამისი გადაწყვეტილების საფუძველზე; სხვა სესხები ჩამოიწერება ინდივიდუალურად, მათი 150 დღით გადაგადაცილების შემთხვევაში.

თუ „ჯგუფი“ ამოიღებს თანხას სესხის ჩამოწერის შემდეგ პერიოდში, ამოდებული თანხა აისახება სესხის გაუფასერების რეზურვის ანგარიშზე.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება ხდება მაშინ, როდესაც ისინი იუარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირებული ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო დირექტულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაიქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების თანხების გაქვითვის იურიდიული უფლება და სურვილი, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ეს არ ეხება მირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებს და დაკაგშირებული აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ფინანსური გარანტიები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში „ბანკი“ გასცემს ფინანსურ გარანტიებს, ძირითადად აკრედიტივებსა და საბანკო გარანტიებს. ფინანსური გარანტიები სამართლიანი დირექტულებით აღირიცხება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების „სხვა ვალდებულებების“ მუხლში, როგორც მიღებული პრემია. თავდაპირებული აღიარების შემდეგ „ბანკის“ ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება ამორტიზებულ პრემიასა და გარანტიის შედეგად წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად გაწული ხარჯების მაქსიმალურად ზუსტ გათვლას შორის უმეტესით.

ყოველი მატება ვალდებულებებში, რაც დაკაგშირებულია ფინანსურ გარანტიებთან, აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. მიღებული პრემია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია წრფივი მეთოდის გამოყენებით გარანტიის ვალის განმავლობაში.

**2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა
(გაგრძელება)**

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების ლაპარაკიშება შემდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია აველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბუღრ საფუძველსა და მათ საბალანსო დირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდილის თავდაპირებელი აღიარებიდან თუ აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ ოპერაციაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქნიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ დასაბუღრ მოგებაზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი არსახება იმ პირობით, თუ არსებობს აღნათობა დასაბეგრი მოგებისა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების დაფარვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაუკარვეს პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა ანგარიშგების ჩატარების დღეს.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შეინდობილ კომპანიებში, მექანიზმები და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაეონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის აღდგენის დრო და ახლო მომავალში მათი აღდგენა არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოში აგრუთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს “ჯგუფის” საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღრიცხელია თეითლირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აელდება აქტიულირებული ცვეთა და გაუფასურების მოცულობა. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების დირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია. შენობა-ზაგებობები შეფასებულია სამართლიანი დირებულებით, რასაც აელდება გადაუასების თარიღის შემდგომ დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება. მიწის შეფასება ხდება სამართლიანი დირებულებით და მას არ ერთცხება ცვეთა. შეფასება ტარდება იმდგნად ხშირად, რომ გადაუასებული აქტივის სამართლიანი დირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო დირებულებისგან.

გადაფასების ნებისმიერი მეტობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რესურვზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხდება უწინ მოგებაზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებული ამავე აქტივის გადაფასებისას მისი ოდენობის შემცირების ადგენა. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოგვბაზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება მოგებაზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომელიც უშეალოდ გაქვითავს ამავე აქტივზე უწინ აღიარებულ მეტობას, პირდაპირ გაიჭვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის მეტობიდან.

**2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა
(გაგრძელება)**

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირებელი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

დაუმთავრებელი მშენებლობა აღირიცხება ოვითლირებულებით, რასაც საჭიროების შემთხვევაში აკლდება გაუფასურების რეზერვი. მშენებლობის დასრულების შემდეგ აქტივები გადაიტანება საოფისე ან სხვა შენობებში მათი საბალანსო ღირებულებით. დაუმთავრებელი მშენებლობის ცვეთა არ ხდება, სანამ აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არ იქნება.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

წლები	
შენობა-ნაგებობები	35-50
კომუნალური სისტემები და მასთან დაკავშირებული მოწყობილობები	10-40
კომპიუტერები და საკომუნიკაციო ტექნიკა	4
ავეჯი და საოფისე მოწყობილობები	6
სატრანსპორტო საშუალებები	5
საიჯარო გაუმჯობესებები	შესაბამის საიჯარო პერიოდში

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეოთხედის გადახედვა და შესაბამისია კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა ან შენობა ან შენობის ნაწილი, რომელიც გაიცემა იჯარით საიჯარო შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის გაზრდისათვის, რომელიც საქმის ჩვეულებრივი მსვლელობისას, „ჯგუფის“ მიერ არ არის გამოყენებული ან გასაყიდად განკუთვნილი.

საინვესტიციო ქონების თავდაპირებელი აღიარება ხდება თვითლირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება ხამართლიანი ღირებულებით საბაზრო ფასის საფუძველზე, რომელზეც შეიძლება ნებაჭოფლობით შეთანხმდნენ გათვითცნობიერებული მხარეები. „ჯგუფის“ საინვესტიციო ქონების ღირებულება გადაფასდება ყოველი ანგარიშგების თარიღისთვის და მისი აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც საინვესტიციო ქონების გადაფასების შედეგად მიღება/ზარალი. გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის ნაწილში.

**2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა
(გაგრძელება)**

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება თვითდირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითდირებულებით რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსახდვრული ან განუსაზღვრელი ვალით. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზაციულია სასარგებლო ეკონომიკური ხანგრძლივობის – 5-20 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. ვალიანი არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების ვადახედვა ხდება სულ მცირე ყოველი უისკალური წლის ბოლოს.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც „ჯგუფს“ წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

საპენსიო თუ სხვა ვალდებულებები თანამშრომელთა წინაშე

„ჯგუფს“ არა აქვს საპენსიო უზრუნველყოფის ხისტემა საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო სისტემის გარდა.

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფირებულია, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი დორებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

დივიდუნდები

დივიდუნდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშების შედეგის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი განცხადებულია ანგარიშების შედეგნამდე პერიოდში ან ანგარიშების შედეგის თარიღით. დივიდუნდები გაცხადებულია, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშების შედეგის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებული ან გაცხადებულია ანგარიშების შედეგის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების ვამოცემამდე. პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების აღნათობა დაფარვის მიხნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური ხარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

**2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა
(გაგრძელება)**

შემოსავლის და ხარჯების აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების აღბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეცასება.

საკროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული დირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისა და გასაყიდად არსებული საპროცენტო სარგებლის მქონე ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში აღისკონტინებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეუთვება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ “ჯგუფი” გადახდას შის შეირჩასავარი თუ შისაძგები საგარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოიყენება თავდაპირებელ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივის თუ მსგავსი აქტივების “ჯგუფის” დირებულება შცირდება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება ახალ საბალანსო ღირებულებაზე თავდაპირებელი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

საანგარიშსწორებო და საკასო ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიოს აღიარება ხდება კლიენტისთვის მომსახურების გაწევისთანავე.

სესხის აუთივისებელი თანხის საკომისიო იმ სესხის შემთხვევაში, რომელთა ათესებაც მისალოდნებია და საკრედიტო პროდუქტებთან დაკავშირებული სხვა გასამრჯელოები, მათ შორის გარანტიებისა და აკრედიტივების გაცემის საზღაური გადაფადდება (დამატებით ხარჯებით განაკვეთი ერთად) და აღიარდება სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირების სახით.

შემოსავალი დიკიდურნდებილან

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა “ჯგუფი” განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც “ჯგუფის” სამუშაო ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული რაციაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფული აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცელითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული რაციაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდები ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირებელი ოპერაციის დღეს არსებული გაცელითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცელითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

**2. მომზადების საუცხველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა
(გაგრძელება)**

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია (გაგრძელება)
სხეაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშექმნებო გაცვლით კურსსა და „სებ“-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღების მუხლში, რომელსაც აკლდება ზარალი. „სებ“-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად იყო 1.6567 და 1.6703 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებაში. 2013 წლის 11 მარტს „სებ“-ის ოფიციალური კურსი იყო 1.6595 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებაში.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები

„ჯგუფი“ მიმართავს გარეკეულ შეფასებს და დაშვებებს, რაც გავლენას ასდგნს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებაში აღიარებულ თანხებზე და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო დირექტორებზე მომდევნო ფინანსური წლისთვის. შეფასებები და დაშვებები მუდმივად გადაისინჯება და ეკრანზობა სელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენებს, რომელთა გრიფი უდინებელი აროგნოზირებაც შესაძლებელია გარემოებების გათვალისწინებით. ხელმძღვანელობა ასევე გარეკეულ გადაწყვეტილებებს იღებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. ქვემოთ მოცემულია გადაწყვეტილებები, რომლებსაც აქვს ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებაში ასახულ თანხებზე და შეფასებები, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად შეცვალოს მომდევნო ფინანსური წლის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო დირებულება:

ფუნქციონირებადი საწარმო

„ჯგუფის“ ხელმძღვანელობის შეფასებით, „ჯგუფს“ შესწევს უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც მოქმედმა საწარმომ. „ჯგუფის“ ხელმძღვანელობამ გამოიტანა კმაყოფილება იმსათან დაკავშირებით, რომ „ჯგუფს“ აქვს ფულადი სახსერები და „მშობელი ბანკის“ ფინანსური მხარდაჭერა უახლოეს მომავალში თავისი საქმიანობის გასაგრძელებლად. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება ეჭვებელი დააყენოს „ჯგუფის“ უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც მოქმედმა საწარმომ. აქვდან გამომდინარე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე.

ხესხების გაუფასურების რეზერვი

„ჯგუფის“ მიერ რეგულარულად ხდება სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გადახედვა გაუფასურებასთან მიმართებაში. „ჯგუფი“ იყენებს საკუთარ შეფასებებს ნებისმიერი გაუფასურების ზარალის განსაზღვრის მიზნით იმ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებულს აქვს ფინანსური სირთულეები და ანალოგიურ მსესხებლებთან მიმართებაში ისტორიული მონაცემები როულად მოიპოვება. ასევე „ჯგუფი“ აუსებს სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილებას იმ მოპოვებად მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიუთითებენ, რომ არსებობს გაუარესებისკენ ცვლილება „ჯგუფში“ მსესხებლების გადახდის სტატუსისა ან ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობისა, რაც განაპირობებს „ჯგუფში“ აქტივებზე გალდებულებების შეუსრულებლობას.

საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივებისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე დაყრდნობილ შეფასებებსა და ანალოგიური სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გაუფასურების ობიექტურ საფუძველს. მიმდინარე მოვლენების ასახვის მიზნით „ჯგუფი“ ეკრანზობა საკუთარ შეფასებებს სესხებისა თუ მისაღები ანგარიშების სათანადო მონაცემების კორექტირებისათვის.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ქონების გადაფასება

„ჯგუფი“ რეგულარულად ახდენს ძირითადი საშუალებების (მიწის, საოფისე შენობებისა და საინვესტიციო ქონების) დირებულების გადახედვას სამართლიან დირებულებასთან შესაბამისობაში მოყვანის მისით და ახდენს გადაფასებას, რათა ძირითადი საშუალებების საბაზისო დირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მათი სამართლიანი დირებულებისაგან. „ჯგუფი“ ახდენს გადაფასებას სპეციალური შეფასების ტექნიკისა და ადგილობრივი ბაზარზე განხორციელებული უძრავი ქონების ოპერაციების შესახებ არსებული ინფორმაციის გამოყენებით. თუმცა აღნიშნული შეფასების მეთოდის გამოყენებით მიღებული შედეგები შესაძლოა ყოველთვის არ შევსაბამებოდეს ძირითადი საშუალებების საბაზრო დირებულებას.

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დამოუკიდებელმა შემფასებელმა დაადგინა „ჯგუფის“ მიწისა და შენობების სამართლიანი დირებულება. ქონების საბაზრო დირებულება დადგინდა აქტიურ ბაზარზე არსებული მონაცემების საფუძველზე. იხილეთ მე-10 და მე-11 შენიშვნები.

საგადასახადო სისტემა

საქართველოში მოქმედი საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა სხვადასხვაგვარი განმარტების საშუალებას იძლევა. საკანონმდებლო ცვლილებები არის ხშირი, მოულოდნელი და აქვთ რეტროსეკტული უფლები. შესაბამის საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ ეჭველები და აუკრინონ ხელმძღვანელობის მხრიდან კანონმდებლობის ამგვარი ინტერპრეტაციები „ჯგუფის“ ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებაში. საქართველოში საგადასახადო ორგანოებს კანონმდებლობის განმარტებასა და შეფასებაში სულ უფრო და უფრო შეუვალი პოზიცია უჭირავთ და ამის გამო შეიძლება ის ოპერაციები და საქმიანობა, რომლებიც წარსულში უჭირებენ არ დამდგარა, ახლა სადაც გახდეს. შესაძლოა რიგ შემთხვევებში შემოწმებისას აღილი პერიოდის მნიშვნელოვან დამატებით გადასახადება, ჯარიმებსა და საურაცებებს. საგადასახადო ორგანოები უფლებამოსილი არიან შემოწმების თარიღიდან უკანასკნელი ექვსი კალენდარული წლის მომცველი პერიოდი.

თუმცა „ბანკის“ ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მის მიერ საკანონმდებლო სისტემის გაცემა და საგადასახადო ორგანოთა მიერ ჩატარებული შემოწმებების ანალიზი იძლევა კანონთა სწორად განმარტების საფუძველის. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მის მიერ სათანადო საგადასახადო კანონმდებლობის განმარტება აღექვერტური და მისაღები იქნება. ამასთანავე, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ „ჯგუფის“ დარიცხული აქვს ყველა სათანადო გადასახადო.

გადაფადებული საგადასახადო აქტივები

აღიარებული გადაფადებული საგადასახადო აქტივები წარმოადგენს მოგების გადასახადს, რომლის აღდგენაც შესაძლებელია მომავალი დასაბეგრი მოგებიდან გამოვკითხოთ და რომელიც აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. გადაფადებული მოგების გადასახადის აქტივები აღირიცხება იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც მოსალოდნელია შესაბამისი საგადასახადო შედაგათვების რეალიზაცია. სამომავლო გადაბეგრი მოგება და მომავალში მოსალოდნელი საგადასახადო შედაგათვების ოდენობა ეყრნობა ხელმძღვანელობის გონიერულ შეფასებას არსებული პირობების გათვალისწინებით.

ცვლილებები წარდგენაში

სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯის და მასთან დაკავშირებული გადაფასების მოგება-ზარალის უფრო დეტალური წარდგენის მისით, სრული შემოსავლის შედარებითი ანგარიში აღაპტირებულ იქნა ახალ პრეზენტაციასთან შესაბამისობისთვის. სრული შემოსავლის ანგარიშში ცვლილებების გაელენა 2011 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის გამოიყურება შემდგენირად:

	აღრე წარმოადგენილი მონაცემები	რეკლანიფირებული შემდებარებები
სესხის გაუფასურების შემინდა (უქმნა)/გაუქმება	2,389	(1,734)
შემინდა შემოსალობა/(ზარალი) გადაუტიდან:		655
- საკურსო სხვაობებიდან	236	1,734
		1,970

4. სააღრიცხვო პოლიტიკი შესული ცელილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

ცელილებები ფასს (IFRS) 7-ში „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“

ცელილებები განხორციელდა 2010 წლის ოქტომბერში და მოქმედებს 2011 წლის 1 ივნისს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ცელილებები მოითხოვს გადაცემული ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაციაზე დამატებით განმარტებით შენიშვნებს იმისათვის, რომ „ჯგუფის“ ფინანსური ანგარიშების მომხმარებლებს შევძლოთ შეხაბამის აქტივებთან დაკავშირებული რისკების შეფახება. ცელილებები გავლენას ახდენს მხოლოდ განმარტებით შენიშვნებზე და არა „ჯგუფის“ ფინანსურ მდგრმარეობასა თუ შედგებზე:

შემდეგი სტანდარტების გაუმჯობესებიდან გამომდინარე სხვა ცელილებებს გავლენა არ მოუხდენია „ჯგუფის“ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე ფინანსურ მდგრმარეობასა და შედეგებზე:

- ▶ ბასს (IAS) 12 „მოგებიდან გადასახადები“ (ცელილება) – გადავადებული გადასახადი: შეხაბამისი აქტივების ამოღება
- ▶ ფასს (IFRS) 1 „ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ (ცელილება) – მაღალი პიპრინციპებია და ფიქსირებული თარიღების გაუქმება მათვის, ესიც პირველად იყენებს სტანდარტებს

5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცელილებები

გამოქვეყნებულია ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც „ჯგუფი“ ვადასე ადრე არ დანერგა და რომლებიც სავალდებულოა „ჯგუფისთვის“ 2013 წლის 1 იანვრიდან ან შემდგომ პერიოდებში:

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

ფასს 9 გამოცემული სახით ასახავს ბულალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბასსს) მიერ გაწყვეტ მუშაობას ბასს 39-ის ჩანაცემებისთვის დაკავშირებით და შეეხება ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებას ბასს 39-ის მიხედვით. სტანდარტები თავდაპირველად 2013 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებულ წლიურ პერიოდებზე ვრცელდებოდა, მაგრამ 2011 წლის დეკემბერში ფასს 9-ში შესული ცელილებით „ფასს 9-ს მაღაში შესვლის სავალდებულო თარიღი და გარდამავალი განჩარტებითი შენიშვნები“, ძალაში შესვლის სავალდებულო თარიღმა 2015 წლის 1 იანვრამდე გადაიწია. შემდეგ ეტაპებზე ბასსს მიმართავს ჟეჯირების აღრიცხვისა და ფინანსური აქტივების გაუფასურებას. „ჯგუფი“ დაიანგარიშებს ფასს 9-ის პირველი ეტაპის მიღების შედეგს სხვა ეტაპებთან მიმართებაში, სრულყოფილი სურათის წარმოდგენის მიზნით.

ფასს (IFRS) 10 „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება“

ფასს 10 განსაზღვრავს კონტროლის ერთიან შორებს, რომელიც ქებდა ქვეყნა სუბიექტს, მათ შორის სპეციალური დანიშნულების სუბიექტებსაც ბასს 27-სგან განსხვავებით, ფასს 10-ში შესული ცელილებები ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს გადაწყვეტილებების მიღებას იმის თაობაზე, თუ რომელი სუბიექტებია კონტროლს დაქვემდებარებული და, შესაბამისად, რომელი სუბიექტების კონსოლიდაციაა საჭირო მშობელ კომპანიასთან. ამათთან, ფასს 10 წარმოადგენს სახელმძღვანელოს პრინციპალსა და აგენტს შორის ურთიერთობისთვის. ფასს 10 ნაწილობრივ ჩანაცემებს ბასს (IAS) 27-ს „კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება“ იმ საკითხებში, რომლებიც ქებდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შედგენას. იგი ასევე მოიცავს იმკ (SIC) 12-ში „კონსოლიდაცია — სპეციალური დანიშნულების ეკონომიკური სუბიექტები“ მოცემულ საკითხებს. იგი ძალაშია 2013 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც. ამჟამად, „ჯგუფი“ აფასებს ფასს 10-ის მიღების შესაძლო გავლენას თავის ფინანსურ მდგრმარეობაზე და საქმიანობაზე.

5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 11 “ერთობლივი გარიგებები”

ფასს 11 ასევე აუქტებს პროპორციული კონსოლიდაციის მეთოდს ერთობლივად კონტროლირებადი ერთობლივების აღრიცხვისთვის. ამის სანაცვლოდ ერთობლივად კონტროლირებადი ერთობლივები, რომელიც ერთობლივი საწარმოს განმარტებას შეესაბამება, კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით უნდა აღირიცხოს. ფასს 11 ჩანაცვლებს ბასს (IAS) 31-ს – “ერთობლივი საქმიანობაში მონაწილეობა” და იმკ (SIC) 13-ს “ერთობლივად კონტროლირებადი ერთობლივები – კონტროლის უფლების მქონე ინვესტორების არაფულადი შენატანები” და ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც. „ჯგუფის“ ვარაუდით ფასს 11-ის მიღება არ მოახდენს გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე.

ფასს (IFRS) 12 “სხევა საწარმოში მონაწილეობის განმარტებითი შენიშვნები”

ფასს 12 ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ფასს 12 შოიცავს ყველა განმარტებით შენიშვნას, რომლებიც მანამდე ბასს 27-ზე შედიოდა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებასთან დაკავშირებით და ასევე ყველა განმარტებით შენიშვნას, რომლებიც მანამდე ბასს 31-სა და ბასს 28-ში შედიოდა. ეს განმარტებითი შენიშვნები უკავშირდება საწარმოს მონაწილეობას შეიღლობილ კომპანიებში, კრონბლივ საწარმოებში, მცავშირ საწარმოებსა და სტრუქტურულ ერთობლივებში. ასევე სავალდებულო გახდა მთელი რიგი ახალი განმარტებითი შენიშვნებიც. კერძოდ, „ჯგუფის“ მოუხდება მეტი ინფორმაციის წარმოდგენა კონსოლიდირებული და არაკონსოლიდირებული სტრუქტურული ერთობლივების შესახებ, რომლებთანაც ის ჩართულია გარევეულ საქმიანობაში ან რომელთაც ასპონსორებს. ამასთან, სტანდარტი გავლენას არ მოახდენს „ჯგუფის“ ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე.

ფასს (IFRS) 13 “სამართლიანი ღირებულებით შეფასება”

ფასს 13 სამართლიანი ღირებულებით ყველა იმ შეფასებისთვის, რომლებიც ფასს-ის შესაბამისად გარდება, ერთიან შეთოვდებას განსაზღვრავს. ფასს 13 არ ცვლის სამართლიანი ღირებულებით შეფასების აუცილებლობის დადგომის წესს, იგი მხოლოდ ფასს-ის შესაბამისად სამართლიანი ღირებულებით შეფასების მეთოდიკას განსაზღვრავს, როდენსაც სამართლიანი ღირებულება აუცილებელი ან ნებადართულია. ფასს 13 ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ აუცილებელი ან ნებადართულია. ფასს 13 ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც. ფასს 13-ის მიღებაში შესაძლოა გავლენა მოახდინოს „ჯგუფის“ სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივებისა და გალლებულებების შეფასებაზე. „ჯგუფი“ ამჟამად აფასებს ამ სტანდარტის მიღების შესაძლო გავლენას თავის ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობაზე.

გასს (IAS) 27 “ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშება” (2011 წლის რედაქციით)

ახალი ფასს 10-ისა და ფასს 12-ის მიღების შედეგად, ბასს 27-ს რჩება მხოლოდ შეიღლობილი, ერთობლივივად კონტროლირებადი და მექანიზმი საწარმოების ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშება. ცვლილება ძალაშია 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ამჟამად, „ჯგუფი“ აფასებს ბასს 27-ის მიღების შესაძლო გავლენას თავის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე.

გასს (IAS) 28 “ინექსტიციები მექანიზმები და ერთობლივი საწარმოებში” (2011 წლის რედაქციით)

ახალი ფასს 11-ისა და ფასს 12-ის მიღების შედეგად ბასს 28-ს დაერქვა ბასს (IAS) 28 „ინექსტიციები მექანიზმები და ერთობლივი საწარმოებში“ და აღწერს კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებას მექანიზმები საწარმოებსა და ერთობლივი საწარმოებში ინექსტიციების დროს. ეს ცვლილება ძალაშია 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ამჟამად, „ჯგუფი“ აფასებს ბასს 28-ის მიღების შესაძლო გავლენას თავის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე.

ცვლილებები ბასს (IAS) 19-ზი ”დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები“

ბასს-მა გამოაქვენა ბასს 19-ზი ”დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები“ შესული მთელი რიგი ცვლილებები, რომლებიც ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოების აღრიცხვაში შესული ძირები ცვლილებები მოიცავს საპენსიო აქტივებსა და ვალდებულებებში შესული ცვლილებების გადავადებული აღიარების შესაძლებლობის (ე.წ. „დერეფნის პრინციპი“) გაუქმებას. ამასთანავე ამ გადავადებული აღიარების შესაძლებლობის (ე.წ. „დერეფნის პრინციპი“) გაუქმებას. ამასთანავე ამ ცვლილებებით ისღუდება ცვლილებები წმინდა საპენსიო აქტივში (ვალდებულებაში), რომელიც მოვებაში ან ზარალში ასასასული წმინდა საპროცენტო შემოსავლის (სარჯის) და მომსახურებაზე გაწყელი დანახარჯების ნაწილში. „ჯგუფის“ ვარაუდით ეს ცვლილებები გავლენას არ მოახდენს მის ფინანსურ მდგომარეობაზე.

5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცელილებები (გაგრძელება)

ცელილებები ბასს (IAS) 1-ში – “ცელილებები სხვა ხრული შემოსავლის წარდგენაში” ბასს 1-ში შესული შესწორებები სხვაგვარად აჯგუფებს სხვა ხრული შემოსავლის ანგარიშებაში წარმოდგენილ მუხლებს. მუხლები, რომელთა მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიკირაც (გადაჯგუფება) შესაძლებელია მომავალში (მაგალითად, აღიარების შეწყვეტის ან დაფარვის შემთხვევაში), წარმოდგენილი იქნება განცალევებით იმ მუხლებისგან, რომელთა რეკლასიფიკირაც არასდროს მოხდება. ეს ცელილებები გავლენას ახდენს მხოლოდ ანგარიშების წარმოდგენაზე და არ აისახება “ჯგუფის” ფინანსურ მდგომარეობაზე ან შედგებზე. ცელილება ძალაშია 2012 წლის 1 ივნისს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

ცელილებები ფასს (IFRS) 7-ში “ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური გალდებულებების ურთიერთგაქვითვა”

ამ ცელილებების მიხედვით ეკონომიკურ სუბიექტს ევალება ინფორმაციის წარმოდგენა ურთიერთგაქვითვისა და მსგავსი სქემების უფლებების შესახებ (მაგ. უზრუნველყოფის ხელშეკრულებები). მსგავსი ინფორმაცია ანგარიშების მოშხმარებლებს ეკონომიკური სუბიექტის ფინანსურ მდგომარეობაზე ჩათვლის ამ სქემების გავლენის შეფასებაში დაუხმარება. ამ ინფორმაციის წარმოდგენა სავალდებულოა ყველა აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, რომელთა ურთიერთგაქვითვაც ხორციელდება ბასს (IAS) 32-ის “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა” შესაბამისად. მოთხოვნა ვრცელდება იმ აღიარებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზეც, რომლებიც ძირითად საკლირინგო შეთანხმებას ან მსგავს ხელშეკრულებებს ექვემდებარება, განურჩევლად იმისა, გაქვითვულია თუ არა ისინი ბასს 32-ის შესაბამისად. ეს ცელილებები არ მოახდენს გავლენას „ბანკის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე ან შედეგებზე და ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვრით დაწყებული ან შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის.

ცელილებები ბასს (IAS) 32-ში “ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური გალდებულებების ურთიერთგაქვითვა”

ეს ცელილებები განმარტავს იმას, თუ რას ნიშნავს “ამჟამად აქვს გაქვითვის იურიდიული უფლება”. “ჯგუფზე” მისი გავლენის შესაფასებლებად საჭირო იქნება ანგარიშსწორების პროცედურებისა და იურიდიული დოკუმენტაციის გადახედვა იმის დასაზუსტებლებად, რომ ურთიერთგაქვითვა ჯერაც შესაძლებელია იმ შემთხვევებისთვის, რომელთა მიმართაც ის წარსულშიც განხორციელებულა. გარეულ შემთხვევებში ურთიერთგაქვითვა შეიძლება შეუძლებელიც იყოს. სხვა შემთხვევებში შესაძლოა საჭირო გახდეს ხელშეკრულებების პირობების გადასინჯვა. პირობა, რომ გაქვითვის უფლება აქვს ურთიერთგაქვითვის ხელშეკრულების ყველა მხარეს შეიძლება რთული შესასრულებელი გახდეს ისეთი კონტრაქტების შემთხვევაში, სადაც მხოლოდ ერთ მხარეს აქვს გაქვითვის უფლება დეფოლტის შემთხვევაში.

ცელილებები ასევე განმარტავს ბასს 32-ის ურთიერთგაქვითვის კრიტერიუმების გამოყენების წესს ანგარიშსწორების ისეთ სისტემებში (მაგ. ცენტრალური საკლირინგო დაწყებულების მქონე სისტემები), რომელიც მიმართავს ანგარიშსწორების არათანადროულ მქანიზმებს. მაშინ, როდესაც ბევრი ანგარიშსწორების სისტემა უნდა შეესაბამებოდეს ახალ კრიტერიუმებს, გარეული სისტემები არ მოდის ასეთ შესაბამისობაში. რამდენადაც ცელილების მიღების გავლენა დამოკიდებულია „ჯგუფის“ მიერ საოპერაციო პროცედურების შესწავლაზე, რომელთაც იყენებს ცენტრალური საკლირინგო დაწყებულების მქონე და ანგარიშსწორების სისტემები, იმის განსასაზღვრად, თუ რამდენად შეესაბამებიან ახალ კრიტერიუმებს, ასეთი ეფექტების დაანგარიშება არ არის პრაქტიკული.

ეს ცელილებები ძალაშია 2014 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

დამატება ფასს (IFRS) 1-ში – “სახელმწიფო სესხები”

ამ ცელილებების მიხედვით, საწარმოებმა, რომლებიც პირველად იყენებენ ფასს-ს, პერსპექტიულად უნდა შეასრულონ ბასს (IAS) 20-ის “სახელმწიფო გრანტების ბუღალტრული აღრიცხვა და სახელმწიფო დახმარების განმარტებითი შენიშვნები” მოთხოვნები იმ სახელმწიფო სესხებზე, რომლებიც ფასს-ს გადასვლის თარიღით არსებობს. ეს ცელილება “ჯგუფზე” გავლენას არ მოახდენს.

5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)

ფასს-ის გაუმჯობესება

ცვლილებები ძალაშია 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ისინი არ მოახდენენ გაცლენას „ჯგუფზე“.

- ▶ ფასს (IFRS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების საფრთხოების ხელისში ანგარიშგების პირველად გამოყენება“: ეს გაუმჯობესება განმარტავს, რომ საწარმოს, რომელმაც შეწყვიტა ფასს-ის გამოყენება წარსულში და ისევ გადაწყვიტა, ან მოვთხოვება ფასს-ის გამოყენება, შეუძლია ხელახლა გამოიყენოს ფასს I. თუ არ ხდება ფასს I-ის ხელახლა გამოყენება, საწარმომ რეტროსპექტულად ხელახლა უნდა გადაიანგარიშოს თავისი ფინანსური ანგარიშგები ისე, თითქოს არასოდეს შეუწყვეტია ფასს-ის გამოყენება.
- ▶ ბასს (IAS) 1 "ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა": ეს გაუმჯობესება განმარტავს განსხვავებას ნებაყოფლობით დამატებით შესადარის ინფორმაციასა და მინიმალურ საფალდებულო შესადარის ინფორმაციას შორის. როგორც წესი, მინიმალური საფალდებულო შესადარისი ინფორმაცია ეხება წინა პერიოდის.
- ▶ ბასს (IAS) 16 "ჰირითადი საშუალებები": ეს გაუმჯობესება განმარტავს, რომ ისეთი მსხვილი საოთადარიგო ნაწილები და დამხმარე აღჭურებილობა, რომელმაც მირითადი საშუალებების განმარტებას შევსაბამება, არ წარმოადგენს სასაქონლო მატერიალურ მარაგებს.
- ▶ ბასს (IAS) 32 "ფინანსური ინხეტრუმენტები, წარდგენა": ეს გაუმჯობესება განმარტავს, რომ მოგების გადასახადი, რომელიც წარმოიშობა აქციების მფლობელებისთვის მოგების განაწილების შედეგად, აღირიცხება ბასს (IAS) 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ მიხედვით.
- ▶ ბასს (IAS) 34 "შუალედური ფინანსური ანგარიშგება": ეს ცვლილება მთლიანი სეგმენტის აქტივებისა და მთლიანი სეგმენტის ვალდებულებების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნებს ერთშანოւობის შეუსაბამებს შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში. ეს განმარტება ასევე უსრულებელყოფს შუალედური განმარტებითი შენიშვნების შესაბამისობას წლიურ განმარტებით შენიშვნებთან.

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2012	2011
ნაღდი ფული	28,470	15,932
ოცენისითი დეპოზიტები „სებ“-ში	21,960	11,672
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	20,836	10,404
ფალიანი დეპოზიტები საკრედიტო დაწესებულებებში	18,391	3,292
მიმდინარე ანგარიშები „სებ“-ში	1,011	8,007
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	90,668	49,307

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა საკრედიტო დაწესებულებების მიმდინარე ანგარიშების 88% განთავსებულია ორ არარეზიდენტ საკრედიტო დაწესებულებაში (2011 წ.: 72%).

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ოცენიათ დეპოზიტს „სებ“-ში ერთგანმანაბრე განაკვეთი 3.75% (2011 წ.: 5%).

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ბანკის“ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განეცუთვნებოდა საკრედიტო რისკის მიხედვით მაღალი შეფასების აქტივებს და არ იყო გადაგადაცილებული, ინდივიდუალურად დარეზერვებული ან რესტრუქტურიზებული.

7. მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
საგალდებულო რეზერვი “სებ”-ში ვალიანი დეპოზიტები	32,317	27,654
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	1,338	2,225
	33,655	29,879

საქართველო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო სარგებლის მქონე დეპოზიტების (საგალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საქართველო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. კანონმდებლობის შესაბამისად “ჯგუფი” შეზღუდული აქცე დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება.

2012 და 2011 წლებში სარგენტურო ანგარიშზე აშშ დოლარით განთავსებულ მინიმალურ რეზერვზე დასარიცხი საპროცენტო განაკვეთი განსაზღვრულია, როგორც ა.შ.შ. უედერალური სარეზერვო სისტემის პოლიტიკის განაკვეთს მინუს 0,5 პროცენტული პუნქტი; სარეზერვო ანგარიშზე ევროთი განთავსებულ მინიმალურ რეზერვზე დასარიცხი საპროცენტო განაკვეთი განსაზღვრულია, როგორც ევროპის ცენტრალური ბანკის განაკვეთს მინუს 0,5 პროცენტული პუნქტი;

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,338 ლარი (2011 წ.: 2,225 ლარი), რომელიც განეკუთნებოდა ვალიან დეპოზიტებს, განთავსდა გრძელვადიან დეპოზიტზე და გამოყენებული იქნა უზრუნველსაყოფად საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებთან ანგარიშსწორების ოპერაციებში.

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
კორპორატიული სესხები	171,087	159,183
სამომხმარებლო სესხები	125,840	81,265
სესხები მცირე ბიზნესისაოვის	75,247	57,761
დეპოზიტით უსრუნველყოფილი ფინიკური პირების სესხები	5,236	6,579
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, სულ	377,410	304,788
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(32,222)	(37,182)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, წმინდა	345,188	267,606

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების გაუფასურების რეზერვი

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების გაუფასურების რეზერვის შედარება ტიპების
მიხედვით შემდეგია:

	კორპორატიული სამომხმარებლო სესხები 2012	კორპორატიული სამომხმარებლო სესხები 2012	ბიზნესისთვის 2012	სულ 2012
2012 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	33,275	861	3,046	37,182
წლის დანარიცხი/აღდგენა, ნეტო საკურსო სხვაობები ჩამოწერილი სესხების და ავანსების აღდგენა	(3,899) (250)	2,260 (4)	311 (22)	(1,328) (276)
ჩამოწერილი თანხები	1,644 (4,986)	411 (662)	641 (404)	2,696 (6,052)
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ინდიკიდუალური გაუფასურება	25,784	2,866	3,572	32,222
კოლექტიური გაუფასურება	18,780	739	628	20,147
	7,004	2,127	2,944	12,075
	25,784	2,866	3,572	32,222
ინდიკიდუალურად შეუასებული და გაუფასურებულად მიჩნეული სესხების მთლიანი თანხა, ინდიკიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	30,414	1,018	1,151	32,583

	კორპორატიული სამომხმარებლო სესხები 2011	კორპორატიული სამომხმარებლო სესხები 2011	ბიზნესისთვის 2011	სულ 2011
2011 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	25,948	1,747	6,111	33,806
წლის დანარიცხი/აღდგენა, ნეტო საკურსო სხვაობები ჩამოწერილი სესხების და ავანსების აღდგენა	5,288 (1,554)	(1,557) (9)	(4,386) (171)	(655) (1,734)
ჩამოწერილი თანხები	3,759 (166)	870 (190)	1,503 (11)	6,132 (367)
2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ინდიკიდუალური გაუფასურება	33,275	861	3,046	37,182
კოლექტიური გაუფასურება	26,924 6,351	129 732	224 2,822	27,277 9,905
	33,275	861	3,046	37,182

ინდიკიდუალურად შეუასებული და
გაუფასურებულად მიჩნეული სესხების
მთლიანი თანხა, ინდიკიდუალურად
შეფასებული გაუფასურების რეზერვის
გამოქვითვამდე.

39,766	259	642	40,667
---------------	------------	------------	---------------

ინდიკიდუალურად გაუფასურებული სესხები

დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი იმ სესხებზე, რომელთათვისაც აღიარებულ იქნა
ინდიკიდუალური გაუფასურების რეზერვი, 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა
2,093 ლარს (2011 წ.: 2,574 ლარი).

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფისათვის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე, ამ მიზნით შემუშავებულია უზრუნველყოფის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრები და ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის პირითადი ტიპებია:

- ▶ კომერციული სესხებისათვის - უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და საბანკო გარანტიები და დეპოზიტები.
- ▶ საცალო სესხებისათვის - საბანკო დეპოზიტები, საცხოვრებელი ფართის გირაო, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, საყოფაცხოვრებო აქტივები და მესამე მხარეთა თავდებობა.

„ჯგუფი“ ასევე იღებს კლიენტის მშობელი კომპანიების გარანტიებს შვილობილი კომპანიების სესხების უზრუნველყოფად.

„ჯგუფი“ ახდენს უზრუნველყოფის დირექტორის მონიტორინგს. საჭიროების შემთხვევაში, ხელშეკრულების თანახმად „ჯგუფმა“ შესაძლოა მსესხებლისგან მოთხოვოს დამატებითი უზრუნველყოფა. აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის დაზღვევის მიზნით, მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ლირებულება გადაიხედება და ფასდება პროდუქტების ჭრილში, მათი ღიაციდურობისა და სასარგებლო კადების გათვალისწინებით.

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ჯგუფის“ მიერ წლის განმავლობაში დასაკუთრებულმა უზრუნველყოფამ (შიწა და შენობები) დასაკუთრების მომენტში არსებული თვითდირებულებით შეადგინა 3,113 ლარი (2011 წ.: 6,117 ლარი), რომელიც კლასიფიცირებულია, როგორც საინვესტიციო ქონება. იხილეთ მე-II შენიშვნა.

„ჯგუფის“ პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვა რეგულირდება შესაბამისი პროცედურებით. რეალიზაციიდან მიღებული თანხები გამოიყენება „ჯგუფის“ მოთხოვნების დასაფარად. ზოგადად, „ჯგუფი“ დასაკუთრებულ აქტივებს კომერციული მიზნებისათვის არ იყენებს.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების კონცენტრაცია

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ბანკის“ სესხების კონცენტრაცია ათ უმსხვილეს მესამე მსესხებელზე შეადგენს 81,208 ლარს (მთლიანი სასესხო პორტფელის 21.5%) (2011 წ.: 90,695 ანუ 29.2%). ხოლო აღნიშნული სესხებისათვის აღიარებული რეზერვის მოცულობა - 16,863 ლარს (2011 წ.: 22,917 ლარი).

უმსხვილესი მსესხებლის მიმართ გაცემული სესხების და ავანსების თანხა 9,919 ლარს, ანუ მთლიანი პორტფელის 2.6%-ს შეადგენდა (2011 წ.: 8,421 ლარი, ანუ 2.8%).

კლიენტებზე გაცემული სესხები კლიენტების ტიპების მიხედვით:

	2012	2011
მეწარმე იურიდიული პირები	232,276	207,910
ჯიშიკური პირები	145,134	96,878
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსები	377,410	304,788

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების (რომელიც ძირითადად საქართველოშია გაცემული) განაწილება დარგების მიხედვით:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
ფიზიკური პირები	145,134	96,878
ვაჭრობა და მომსახურება	121,215	85,452
უძრავი ქონების მშენებლობა	48,304	38,750
წარმოვაბა	20,437	42,654
ფინანსური საქმიანობა	14,883	18,114
უნივერგეტიკა	9,862	9,422
ტრანსპორტი და ტელეკომუნიკაციები	3,540	7,321
სოფლის მეურნეობა და საქვეყნი პროდუქტების გადამუშავება	2,113	543
სხვა	11,922	5,654
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	377,410	304,788

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ფასიან ქაღალდებს საერთო საბალანსო ღირებულებით 1,027 ლარი (2011 წ.: 1,017 ლარი), საქართველოს ეროვნული ბანკის ფასიან ქაღალდებს საერთო საბალანსო ღირებულებით 10,470 ლარი (2011 წ.: 1,966 ლარი), რომელებიც მიეკუთვნება მე-2 დონეს, და იურიდიული პირის ჩვეულებრივ აქციებს 54 ლარის (2011 წ.: 54 ლარი) ოდენობით, რომლებიც მიეკუთვნება მე-3 დონეს სამართლიანი ღირებულების იურიდიული ში.

გასაყიდი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები შეფასებულია შეფასებულის მეოთხის გამოყენებით. აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები შეფასებულია ისეთი მეოთხების გამოყენებით, რომლებიც ეფუძნობა ბაზარსე დაკავირვებად მონაცემებს, ზოგ შემთხვევაში კი როგორც დაკვირვებად, ისე არადაკეირვებად მონაცემებს. არადაკეირვებადი მონაცემი მოიცავს ვარაუდს დაფინანსებული კომპანიის სამომავლო ფინანსური საქმიანობის და მისთვის დამახასიათებელი რისკების შესახებ, ასევე მოიცავს ეკონომიკურ ვარაუდს მრეწველობის და გეოგრაფიული იურისდიქციის შესახებ, სადაც ოპერირებს დაფინანსებული კომპანია.

10. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების დინამიკა 2012 და 2011 წლებში შემდეგია:

	კომუნა- ლური სისტემები და მასთან კომიტეტი	დაკავშირებული სამუშაოები	სატრანს- პორტო საშუალებები	საინვესტიციური დაუმთავრებ- ლები	სამუშაოები	სამუშაოები	სამუშაოები	სულ
დირექტორის ან გადაფასებული თანხა								
2010 წლის 31								
დეკმბერი	26,758	6,193	3,975	—	2,419	292	1,364	41,001
შემოსულები	180	1,114	1,884	—	145	—	6,318	9,641
შემოსულები	2,766	—	781	1,938	—	347	(5,832)	—
გასცემა	—	(616)	(167)	—	(1,279)	—	—	(2,062)
2011 წლის 31								
დეკმბერი	29,704	6,691	6,473	1,938	1,285	639	1,850	48,580
შემოსცემები	—	881	1,194	—	375	—	1,622	4,072
შემოსცემა	575	412	—	—	1,682	—	(2,669)	—
გადაფასების მომსახური	(2,485)	(431)	(528)	(460)	—	(452)	(4,356)	(5,127)
გადაფასების მომსახური	(4,817)	—	—	—	(310)	—	—	—
2012 წლის 31								
დეკმბერი	22,977	7,141	7,551	1,938	1,200	2,011	351	43,169
დარიცხული ცვეთა								
2010 წლის 31								
დეკმბერი	(2,760)	(4,415)	(2,009)	—	(1,481)	(86)	—	(10,751)
ცვეთის დანარიცხი	(493)	(757)	(596)	(24)	(358)	(40)	—	(2,268)
გასცემა	—	613	132	—	855	—	—	1,600
2011 წლის 31								
დეკმბერი	(3,253)	(4,559)	(2,473)	(24)	(984)	(126)	—	(11,419)
ცვეთის დანარიცხი	(572)	(850)	(974)	(68)	(148)	(184)	—	(2,796)
გასცემა	113	425	448	—	443	—	—	1,429
გადაფასების გუმბტი	3,712	—	—	—	—	310	—	4,022
2012 წლის 31								
დეკმბერი	—	(4,984)	(2,999)	(92)	(689)	—	—	(8,764)
შმინდა საბაზონის დოკუმენტები	—	—	—	—	—	—	—	—
2010 წლის 31								
დეკმბერი	23,998	1,778	1,966	—	938	206	1,364	30,250
2011 წლის 31								
დეკმბერი	26,451	2,132	4,000	1,914	301	513	1,850	37,161
2012 წლის 31								
დეკმბერი	22,977	2,157	4,552	1,846	511	2,011	351	34,405

2012 წლის 31 დეკმბრის მდგომარეობით დამოუკიდებულება შემფასებელმა შეაფასა “ჯგუფის” მფლობელობაში არსებული ძირითადი საშუალებების სამართლიანი დირექტორი. შემფასებელი არის ასეთი ტიპის ძირითადი საშუალებების შეფასების სპეციალისტი.

საბაზო ფასის დასადგენად გამოყენებული იქნა ინფორმაცია აქტიური ბაზრიდან. საბაზო მიღომა გამოყენებული იქნა შენობა-ნაგებობების სამართლიანი დირექტორების დასადგენად, შემოსავლის მეოთხდი გამოყენებული იქნა მიღებული თანხების დასაზუსტებლად, ხოლო თვითდირებულების მეოთხდი გამოყენებულ იქნა უძრავი ქონების დირექტორების განსაზღვრის მიზნით იქ. სადაც არ მოიპოვებოდა ინფორმაცია იმავე ტერიტორიაზე ანალოგიური ძირითადი საშუალებების მიმღინარე გაყიდვებსა თუ საიჯარო განაკვეთებსებს.

მიწისა და შენობა-ნაგებობების გადაფასების შედეგად მათი დირექტორება შემცირდა 1,105 ლარი, საიდანაც 594 ლარი არის სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული მიწისა და შენობა-ნაგებობების არარეალიზებული ზარალი, 556 ლარი არის სხვა საოპერაციო ხარჯებში აღიარებული ზარალი, და 45 ლარი არის ძირითადი საშუალებების უარყოფითი გადაფასების ამობრუნება.

10. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

გადაფასების ეფექტის გათვალისწინების გარეშე ძირითადი საშუალებების „შიწა და შენობა-ნაგებობების“ კატეგორიის თავდაპირეული ღირებულება 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგინდა 24,802 ლარს (2011 წ.: 26,663 ლარი), ხოლო დარიცხული ცვეთა – 3,625 ლარს (2011 წ.: 3,089 ლარი).

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექსპლუატაციაში მყოფი, მაგრამ სრულად გაცემილი ძირითადი საშუალებების მთლიანი ღირებულება შეადგინდა 5,110 ლარს (2011 წ.: 4,679 ლარი).

11. საინვესტიციო ქონება

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
საწყისი ბალანსი 1 იანვრის მდგომარეობით	18,182	17,897
შემოსევები (მე-8 შენიშვნა)	3,113	6,117
გასხვისება და ჩამოწერა	(989)	(4,741)
არარეალიზებული (ზარალი)/მოვება გადაფასებიდან	417	(1,091)
საბოლოო ბალანსი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20,723	18,182

საინვესტიციო ქონება არის მიწისა და შენობებისგან შემდგარი უძრავი ქონება, რომელიც „ჯგუფმა“ მიიღო დაუფარავი სესხების უზრუნველყოფის საგნუბის დასაკუთრებით. იხილეთ მე-8 შენიშვნა.

2012 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით დამოუკიდებელმა შემფასებელებმა განხაზღვრა „ჯგუფის“ საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება. შემფასებელი არის ახეთი ტიპის ქონების შეფასების საეციალისტი. სამართლიანი ღირებულება არის ის თანხა, რომლითაც შეფასების ღღებ შეიძლება აქტივი გაიცემლოს საქმის მცოდნე და გარიგების მსურველ მხარეებს შორის „გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით“.

ქონების საბაზო ღირებულება განისაზღვრა ბაზარზე არსებული მონაცემების საფუძველზე. საბაზო მიღებობა გამოიყენებოდა სამართლიანი ღირებულების განხაზღვრის შინით, შემოსავლების შიდგომა გამოიყენებოდა მიღებული შეფასებების დასადასტურებლად, ხოლო დანახარჯების მეთოდი გამოიყენებოდა ქონების ღირებულების განსასაზღვრად მაშინ, როდესაც არ არსებოდა მსგავსი საკუთრებისთვის იმავე სიგრცულ მონაცემში მიმდინარე გაყიდვებზე ან საიჯარო განაკვეთებზე ინფორმაცია.

12. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
მიმდინარე გადასახადის ხარჯი	(98)	-
გადაფადებული საგადასახადო ხარჯი - დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება.	(51)	(733)
მინუს: სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული გადაფადებული გადასახადი	84	-
მოგების გადასახადის ხარჯი	(525)	(733)

12. გადასახადები (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის ხარჯი შესაბამისობაშია მოუპირენებული გადასახადის რეალურ ოდენობასთან:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგერაშიდე კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	8,942 15%	10,043 15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	(1,341)	(1,506)
ცვლილება აუღიარებულ გადავალებულ საგადასახადო აქტივებში არაგამოქვითვადი ხარჯები:	1,372 (534)	1,181 (393)
შემოსავლები, რომელიც არ ექვემდებარება დაბეგერას, შემცირებული საგადასახადო მიზნებისათვის აღიარებული შემოსავლებით	(22)	(15)
მოგების გადასახადის ხარჯი	(525)	(733)

31 დეკემბრის მდგრმარეობით, გადავალებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში:

	<u>დროგითი სხეულების წარმოშობა და გაშემჩვენება</u>			<i>სხვა ხრული შემოსავლების ანგარიშში</i>
	<i>2010</i>	<i>მოგება-ზარალის ანგარიშში</i>	<i>2011</i>	
გადასახადის გაფლენა გამოქვითვად დროებით სხეობებზე:				-
სესხის გაუფასურების რეზერვი	506	(206)	300	(300)
მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალი	13,512	(2,429)	11,083	(1,918)
ფინანსური ინსტრუმენტების კორექცია უფლებური სამროცხტო განაგეოვობის შესაბამისად	19	571	590	401
დარიცხული ხარჯი	591	115	706	194
გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები	162	-	162	5
საინვესტიციო ქონება	54	153	207	(53)
სხვა	31	278	309	92
მთლიანი გადავადებული საგადასახადო აქტივები	14,875	(1,518)	13,357	(1,579)
არალიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები	(6,860)	1,181	(5,679)	1,372
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	8,015	(337)	7,678	(207)
გადასახადის გაფლენა დასაბეგრ დროებით სხეობაზე:				-
სესხის გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	(240)
ძირითადი საშუალებები	(318)	(262)	(580)	(38)
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	(396)	-	(396)	-
გაუფასურების და სხვა დანაკრებების რეზერვი	(44)	(134)	(178)	63
ფინანსური ინსტრუმენტების კორექტივება უფლებური სამროცხტო განაკვეთი	-	-	-	(5)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(758)	(396)	(1,154)	(220)
შმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები	7,257	(733)	6,524	(427)

12. გადასახადები (გაგრძელება)

საქართველოში იურიდიულმა პირებმა უნდა წარადგინონ ინდივიდუალური საგადასახადო დეკლარაციები. 2012 და 2011 წლებში მოგების გადასახადის განაკვეთი ბანკებისათვის საქართველოში შეადგინს 15%-ს. საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით შემოსავალი სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებიდან არ იძეგრება.

„ბანკ“ და მის შემოქმედილ კომპანიებს აქვს მომავალ პერიოდებზე გადატანილი 32,121 ლარის ოდენობის საგადასახადო ზარალი, რომლის გადა ამოიწურება 2013 წელს; მომავალ პერიოდებზე გადატანილი 8,587 ლარის ოდენობის საგადასახადო ზარალი, რომლის გადა ამოიწურება 2014 წელს; და მომავალ პერიოდებზე გადატანილი 20,391 ლარის საგადასახადო ზარალი, რომლის გადა ამოიწურება 2015 წელს.

13. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	2012	2011
ფინანსური აქტივები		
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	460	—
გარანტიებზე და აქრედიტებზე დარიცხული მისაღები საკომისიო დაუსრულებელი ანგარიშსწორება ფულადი გადარიცხებით	77	31
სულ ფინანსური აქტივები	57	784
	594	815
არაფინანსური აქტივები		
არამატერიალური აქტივები	1,152	1,073
წინასწარ გადახდილი ხარჯები	533	1,268
გადახდილი აქანსები	182	42
მარაგები ძირითადი ხატიანობისთვის	98	32
დასაკუთრისებული უსრულებელყოფა (მოძრავი ქონება)	40	196
წინასწარ გადახდილი საოპერაციო გადასახადები	30	6
სხვა	—	30
სულ არაფინანსური აქტივები	2,035	2,647
სხვა აქტივები	2,629	3,462

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	2012	2011
ფინანსური ვალდებულებები		
დარიცხული ბონუსი	5,084	3,926
ანგარიშსწორება მდასტიქური ბარათებით	804	424
დარიცხული გამოუყენებელი შეებულება	721	616
დარიცხული ხარჯები	577	494
დაუსრულებელი ანგარიშსწორება ფულადი გადარიცხებით	235	1,821
ანგარიშსწორება ძირითადი საშუალებების და სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შესაძლებლობა	133	246
წარმოებული ფინანსური ვალდებულება	—	661
სულ ფინანსური ვალდებულებები	7,554	8,188
არაფინანსური ვალდებულებები		
შიღებული აქანსები	518	42
„ბანკის“ აქციონერებისაოვის გადასახდები დივიდენდები	341	232
რეზერვი იურიდიული სარჩევებისთვის	63	—
გადასახდები საოპერაციო გადასახდები	36	152
სულ არაფინანსური ვალდებულებები	958	426
სხვა ვალდებულებები	8,512	8,614

13. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ჯგუფის“ წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავდა უცხოური ვალუტის ფორვარდულ ოპერაციებს (2011 წ.: ფორვარდულ და დეპო სერვ თაქვაციებს), რომლებიც სამართლიანი ღირებულების იერარქიებში მიეკუთვნებოდა მეორე დონეს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები შეუფასებულია შეუფასების მეთოდით, რომელიც იყენებს აქტიური ბაზრის მონაცემებს. გამოყენებული მეთოდიკა მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოების და სერვ მოდელებს, მიმდინარე ღირებულების გამოთვლის გამოყენებით. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, საგალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს:

	2012		2011	
ნომინა- ლური დორგბუ- ლება	სამართლიანი დირექტულება	ნომინა- ლური დორგბუ- ლება	სამართლიანი დირექტულება	სამართლიანი დირექტულება
აქტივი	გალდუ- ბულება	დორგბუ- ლება	აქტივი	გალდუ- ბულება
საგალუტო გაცელითი კონტრაქტები ფორვარდული და სერვები - უცხოური	19,642	460	-	18,384
სულ აქტივები/ვალდებულებები				
	წარმოებული			
	460	-	-	661

14. ვალდებულებები ბანკისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე

	2012	2011
„შობელი ბანკისგან“ მიღებული სახსრები	58,428	40,382
მიმდინარე ანგარიშები	1,074	307
ვალდებულებები ბანკისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე	59,502	40,689

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „შობელი ბანკისგან“ მოწიდული სახსრების დაფარვის ვალები მერყეობდა 2013 წლის იანვრიდან 2015 წლის დეკემბრამდე (2011 წ.: 2012 წლის იანვრიდან 2012 წლის მარტამდე) და ერიცხვებოდა საპროცენტო განაკვეთი 4.11%-იდან 8.14%-მდე (2011 წ.: 0.9%-იდან 3.72%-მდე).

15. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე

	2012	2011
უიზიკური პირები:		
- მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშები	37,997	24,154
- ვადიანი დეპოზიტები	71,117	50,270
სულ ვალდებულებები უიზიკურ პირთა წინაშე	<u>109,114</u>	<u>74,424</u>
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები:		
- მიმდინარე/ანგარიშესწორების ანგარიში	11,481	15,417
- ვადიანი დეპოზიტები	67	-
სულ ვალდებულებები სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციების წინაშე	<u>11,548</u>	<u>15,417</u>
მეწარმე იურიდიული პირები:		
- მიმდინარე/ანგარიშესწორების ანგარიში	140,705	76,897
- ვადიანი დეპოზიტები	31,772	15,130
სულ ვალდებულებები მეწარმე იურიდიული პირების წინაშე	<u>172,477</u>	<u>92,027</u>
სულ ვალდებულებები იურიდიულ პირთა წინაშე	<u>184,025</u>	<u>107,444</u>
სულ ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	<u>293,139</u>	<u>181,868</u>
გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილის უზრუნველყოფა	900	-
გარანტიების უზრუნველყოფა	3,090	1,224
აკრედიტივის უზრუნველყოფა	22,415	648
ანგარიშესწორების ოპერაციების უზრუნველყოფა	10	2
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფს“ პყავდა ათი უმსხვილესი მეანაბრე კლიენტი, რომელთა მიმართ მთლიანი ვალდებულება 124,235 ლარს, ანუ კლიენტების წინაშე ვალდებულებების 42%-ს შეადგენდა (2011 წ.: 51,863 ლარს (29%)).		
შიდა პროცედურებისა და საკონტრაქტო პირობების მიხედვით, „ბანკი“ ვალდებულია ვადიანი დეპოზიტი დაფაროს კლიენტის მოთხოვნისთანავე. თუ ვადიანი დეპოზიტი კლიენტის დაუბრუნდა ვადის გასვლამდე, დეპოზიტზე პროცენტის გადახდა ხდება მოთხოვნამდე დეპოზიტის საპროცენტო განაკვეთით, თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითოთებული ხელშეკრულებაში.		
კლიენტთა ანგარიშების ანალიზი დარგების მიხედვით შემდეგია:		
	2012	2011
ფისიკური პირები	109,114	74,424
გაჭრობა და მომსახურება	49,825	24,280
ფინანსური საქმიანობა	41,808	11,526
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	37,058	24,183
ენერგეტიკა	19,090	14,687
უძრავი ქონების მშენებლობა	12,794	6,201
სახელმწიფო	11,548	15,417
განათლება	5,266	5,132
წარმოება	4,080	3,971
სოფელის მეურნეობა	273	158
სხვა	2,283	1,889
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	<u>293,139</u>	<u>181,868</u>

16. სხვა ნახესხები სახსრები

	2012	2011
„მშობელი ბანკისგან“ ნახესხები სახსრები	53,032	58,823
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან ნახესხები სახსრები	37,446	39,354
სახელმწიფო ორგანიზაციებიდან ნახესხები სახსრები	2,407	-
კომერციული ბანკებიდან ნახესხები სახსრები	-	2,630
სხვა ნახესხები სახსრები	92,885	100,807

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „მშობელი ბანკისგან“ ნახესხები სახსრების დაფარვის ვადები მერყეობდა 2013 წლის იანვრიდან 2015 წლის სექტემბრამდე (2011 წ.: 2012 წლის იანვრიდან 2014 წლის ოქტომბრამდე) და ერიცხებოდა საპროცენტო განაკვეთი 3.29%-იდან 7.96%-მდე (2010 წ.: 3.29%-იდან 7.96%-მდე). იხილეთ 25-ე შენიშვნა.

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავრთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან ნახესხები სახსრები მოიცავდა აშშ დოლარსა და ევროში მოზიდული თანხებს, რომელთა დაფარვის ვადაც მერყეობდა 2013 წლის იანვრიდან 2032 წლის დეკემბრამდე (2011 წ.: 2012 წლის იანვრიდან 2032 წლის დეკემბრამდე), ხოლო საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრებოდა ლიბორ +5.5%-მდე და ერთ კრედიტს, რომლის განაკვეთი იყო 0.75% (2011 წ.: ლიბორ +3%-დან ლიბორ +5.5%-მდე; 0.75%).

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახელმწიფო ორგანიზაციებიდან ნახესხები სახსრები მოიცავდა საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდიდან ნახესხებ სახსრებს ენერგეტიკის სექტორის დაფინანსების მიზნით. სახსრები დაწომინირებული იყო ევროში. საპროცენტო განაკვეთი იყო 3%, ხოლო დაფარვის თარიღი - 2018 წლის მაისი.

17. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

ნებადართული და მთლიანად განაღებული ჩვეულებრივი აქციების დინამიკა ასეთია:

	განაღებული	გამტაღის	გომინაღური
	ნებადართული	აქციების	რაოდენობა
2010 წლის 31 დეკემბერი	148,075,002	148,042,701	148,043
გაუქმდა	(32,301)	-	-
2011 წლის 31 დეკემბერი	148,042,701	148,042,701	148,043
2012 წლის 31 დეკემბერი	148,042,701	148,042,701	148,043

„ბანკის“ საწესდებო კაპიტალში აქციონერთა მიერ შენატანი ხორციელდებოდა ლარში. შესაბამისად, კაპიტალი უნდა განაწილდეს დივიდენდის ან სხვა სახით მხოლოდ ლარში.

2011 წლის 11 თებერვალს „მშობელი ბანკის“ გადაწყვეტილების შესაბამისად „ბანკის“ რეგისტრატორმა გააუქმა 32,301 გაუნაღებული ჩვეულებრივი აქცია.

17. კაპიტალი (გაგრძელება)

დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, „ბანკის“ აქციონერებისთვის დივიდენდების განაწილება შეიძლება მოხდეს წმინდა მოგვიდან, რომელიც მოცემულია „ბანკის“ მიერ ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებულ არაკონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. ეროვნული ბანკი უნდა იყოს ინფორმირებული დივიდენდების გამოცხადების შესახებ. იმ შემთხვევაში თუ კომიტიული ბანკი არღვევს ეროვნული ბანკის სარეგულაციო მოთხოვნებს, მას აქვს უფლება შეაჩეროს ან აკრძალოს დივიდენდების გაცემა.

ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული 2011 წლის არაკონსოლიდირებული ანგარიშგების საფუძველზე, 2012 წლის 3 მაისს აქციონერთა კრებაზე 2012 წლისთვის გამოცხადდა დივიდენდები, რომელიც შეადგინდა 8,566 ლარს ანუ 0,06 ლარს აქციაზე. გაცხადება ძალაშია 2012 წლის 30 მაისიდან. 2012 წლის განმავლობაში ბანკის აქციონერებზე გადახდილ იქნა 8,457 ლარის ოდენობის დივიდენდები. 2011 წლისთვის „ბანკის“ დივიდენდები არ გამოუცხადებია.

18. პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო გარემო

საქართველო აგრძელებს ეკონომიკური რეფორმების განხორციელებას და საბაზრო ეკონომიკის მოთხოვნების მიხედვით აეითარებს სამართლებრივ, საგადასახადო და სარეგულაციო ბაზას. ქართული ეკონომიკის მომავალი მდგრადობა ბევრადაა დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება უფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის.

საქართველოს ეკონომიკაზე საგრძნობლად აისახება მსოფლიო ბაზარზე მომხდარი უარყოფითი ეკონომიკური მოვლენები. 2008-2010 წლების გლობალურმა ეკონომიკურმა კრიზისმა საქართველოს ეკონომიკაზეც იმოქმედდა. 2011-2012 წლიდან ეკონომიკის თანადათანობით აღზევებას თან სდევდა ფინანსური სტაბილიზაცია. მიუხედავად იმისა, სამომავლო ეკონომიკური განვითარება კვლავაც ეჭვევეშ დგას, რამაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს „ჯგუფის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე, საქმიანობის შედეგებზე და პერსპექტივაზე.

მიუხედავად იმისა, რომ „ჯგუფის“ ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია არსებულ პირობებში „ჯგუფის“ საქმიანობის მდგრადი განვითარების მხარდაჭერის მიზნით გატარებული დონისძიებების სისწორეში, ზემოაღნიშნულმა გაუთვალისწინებელმა გარემოებებმა, რომელთა პროგნოზირებაც ამ ეტაპზე შეუძლებელია, შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს „ჯგუფის“ შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

იურიდიული საკითხები

დროდადრო, ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში „ჯგუფის“ წინააღმდეგ სდება სარჩელის აღქრა. ანგარიშგების დღისთვის „ჯგუფს“ მიღებული პქონდა რამდენიმე სასარჩელო მოთხოვნა. სელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელების შედეგად არ მოხდება რესურსების მნიშვნელოვანი გადინება, შესაბამისად წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ამისათვის რეზერვი არ არის გამოყოფილი.

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

პირობითი ფინანსური ვალდებულებები

31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფის“ პირობითი ფინანსური ვალდებულებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	2012	2011
ქრედიტის გაცემასთან დაკავშირებული ვალდებულებები		
გაცემული სესხების აუთივისებელი ნაწილი	26,363	27,096
გაცემული გარანტიები	24,492	23,252
აკრედიტივები	27,060	3,653
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები (უზრუნველყოფის გამოქვითვამდე)	77,915	54,001
გამოკლებული – გაცემული აკრედიტივებისა და გარანტიების უზრუნველსაყოფად განკუთვნილი ნაღდი უფლი (მე-15 შენიშვნა)	<u>(26,405)</u>	<u>(1,872)</u>
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები	<u>51,510</u>	<u>52,129</u>

დაზღვევა

„ჯგუფის“ სადაზღვევო კომისია „ჯიპიაი პოლიტიკა“ გაფორმებული აქცეს თანამშრომლების ჯანმრთელობის დაზღვევის ხელშეკრულება. ხელშეკრულების თანახმად, „ჯგუფი“ მზღვევალს უკავლოვანობის უხდის სადაზღვევო პრემიას.

19. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

	2012	2011
საკომისიო საანგარიშსწორებო ოპერაციებიდან	3,635	3,200
საკომისიო გაცემული გარანტიებიდან და აკრედიტივებიდან	1,671	874
საკომისიო ნაღდი უფლით შესრულებული ოპერაციებიდან	832	753
სხვა	214	128
საკომისიო შემოსავალი	<u>6,352</u>	<u>4,955</u>
საკომისიო საანგარიშსწორებო ოპერაციებიდან	<u>(1,053)</u>	<u>(1,068)</u>
საკომისიო ნაღდი უფლით შესრულებული ოპერაციებიდან	<u>(230)</u>	<u>(83)</u>
საკომისიო მიღებული გარანტიებიდან და აკრედიტივებიდან	<u>(436)</u>	<u>(78)</u>
სხვა	<u>(24)</u>	<u>(11)</u>
საკომისიო ხარჯი	<u>(1,743)</u>	<u>(1,240)</u>
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	<u>4,609</u>	<u>3,715</u>

20. სხვა შემოსავალი

	2012	2011
სესხის პირობების დარღვევების შედეგად მიღებული ჯარიმები	2,308	1,801
შემოსავალი ძირითადი საშუალების რეალიზაციიდან	1,773	230
შემოსავალი სესხის რესტრუქტურიზაციიდან	528	-
იურიდიული მომსახურების ხარჯის დაფარვა	189	418
შემოსავალი ოპერაციული ლინიგიდან	189	69
დეპოზიტების გადასე ადრე გატანის შედეგად მიღებული ჯარიმები	129	382
ძირითადი საშუალებების უარყოფითი გადაფასების ამობრუნება	45	-
კაპიტალში ინვესტიციებიდან მიღებული დივიდენტი	-	54
სხვა	<u>225</u>	<u>312</u>
სხვა შემოსავალი	<u>5,386</u>	<u>3,266</u>

21. ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯი

	2012	2011
ხელფასები	16,995	15,429
ბონუსები და პრემიები	6,577	4,748
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები	<u>23,572</u>	<u>20,177</u>
მარკეტინგი და რეკლამა	1,604	1,429
იურიდიული და საკონსულტაციო მომსახურება	1,184	862
იჯარი	1,135	631
ძირითადი საშუალებების შენახვისა და შეკვეთების ხარჯი	757	766
ინასაციის ხარჯები	720	-
საოფისე მოწყობილობები	711	854
პროგრამული უზრუნველყოფის მხარდაჭერა	678	614
კომუნალური მომსახურება	602	468
კომუნიკაცია	569	543
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასებილან	556	-
საოპერაციო გადასახადები	403	333
წარმომადგენლობითი ხარჯები	391	340
დაცვა	350	349
მივლინებები და მასთან დაკავშირებული ხარჯები	303	366
დაზღვევა	239	242
არაუინანსური აქტივების რესურსის ხარჯი	238	25
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	236	198
ქვედმოქმედება	77	66
ზარალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციილან	-	119
დარიცხული ჯარიმები	-	9
სხვა	736	650
სხვა საოპერაციო ხარჯები	<u>11,489</u>	<u>8,864</u>

22. რისკების მართვა

„ჯგუფის“ მოვლენებია იმ ფინანსური რისკების მართვა, რომლებიც წარმოიშობა თავისი პოლიტიკის მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის პროცესში და არსებობს „ჯგუფის“ ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშების მომზადების დროს. ეს რისკები მოიცავს საკრედიტო რისკს, ლიკვიდურობის რისკს და დაფინანსების მართვას, საბაზრო, წინასწარ დაფარვის და საოპერაციო რისკებს.

„ჯგუფის“ საქმიანობას ახასიათებს რისკები, მაგრამ მათი მართვა ხდება იდენტიფიცირების, შეფასებისა და კონტროლის მუდმივი პროცესებით, როგორიცაა ლიმიტების დაწესება და კონტროლის სხვა კლემენტები. ამ პროცესს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს „ჯგუფის“ შემოსავლიანობისათვის და მისი თითოეული წევრი ანგარიშებალდებულია მასთან ან მის პასუხისმგებლობასთან დაკავშირებული რისკების მართვაზე.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებული პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიებისა და დარგებში მომხდარი ცვლილებები. ისინი კონტროლდება „ჯგუფის“ სტრატეგიული დაგეგმვების პროცესით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

რისკების იდენტიფიკაციასა და კონტროლს ძირითადად ახორციელებს „ჯგუფის“ დირექტორი, მაგრამ რისკების მართვა და სედამსედველობა ასევე ხორციელდება „ჯგუფის“ დამოუკიდებული ორგანოების მიერ.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო მიდგომის ჩამოყალიბებასა და რისკების მართვის სტრატეგიებისა და პრინციპების დამტკიცებაზე.

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

დირექტორთა ხაბჭო

დირექტორთა ხაბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საურთო პროცესის ხელმძღვანელობაზე „ჯგუფში“. აქტივ-პასივებისა და რისკების მართვის კომიტეტს აკისრია საურთო პასუხისმგებლობა, ჩამოყალიბოს რისკების მართვის სტრატეგია და დანერგოს მასთან დაკავშირებული პრინციპები, წესები, პოლიტიკა და შეზღუდვები. იგი პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებულ არსებით საქითხებზე და მართვის და ზედამხედველობის შესაბამის გადაწყვეტილებებს რისკებთან დაკავშირებით.

რისკების მართვის ქვედანაყოფი

რისკების მართვის ქვედანაყოფი (რისკების დეპარტამენტი) - პასუხისმგებელია რისკთან დაკავშირებული პროცედურების განხორციელებაზე დამოუკიდებელი კონტროლის პროცესის უზრუნველსაყოფად. 2012 წლის ბოლოს მდგომარეობით რისკების დეპარტამენტი შედგებოდა შემდეგი ქვედანაყოფებისგან:

- ▶ რისკების კონსოლიდირებული ანალიზის განყოფილება
- ▶ იურიდიული პირების საკრედიტო რისკის განყოფილება
- ▶ ფინიკური პირების საკრედიტო რისკის განყოფილება
- ▶ საბაზო და საოპერაციო რისკების განყოფილება
- ▶ დაგირაცებული ქონების შეფასებისა და მონიტორინგის ჯაუზი.

რისკების კონტროლის ქვედანაყოფი

რისკების კონტროლის ქვედანაყოფი პასუხისმგებელია მთელი „ჯგუფის“ მასშტაბით რისკების პრინციპებთან, პოლიტიკასთან და შეზღუდვებთან შესაბამისობის გაყონელოდებაზე. ყველა ბიუნეს ჯგუფს აქვთ დაცუნატრალიზებული ქვედანაყოფი, რომელიც პასუხს აგებს რისკების დამოუკიდებელ კონტროლზე მათ შორის შეზღუდვებთან დაკავშირებული რისკის მონიტორინგსა და ახალი პროდუქტების და სტრუქტურირებული გარეგებების რისკების შეფასებაზე. ეს ქვედანაყოფი უზრუნველყოფს რისკების მართვისა და ანგარიშგების სისტემაზე რისკების შესახებ სრული ინფორმაციის შეგროვებას.

ხაზინა

„ბანკის“ ხაზინა პასუხისმგებელია „ჯგუფის“ აქტივებისა და ვალდებულებების მართვაზე, ასევე „ჯგუფის“ დაფინანსებისა და ლიკვიდურობის რისკს.

შიდა აუდიტი

„ბანკის“ რისკების მართვის პროცესებს ყოველწლიურად მეოთვალყურეობს „ბანკის“ შიდა აუდიტი, რომელიც ამოწმებს პროცედურების ადეკვატურობასა და „ჯგუფის“ შესაბამისობას პროცედურებთან. შიდა აუდიტი განიხილავს შეფასებების შედეგებს ხელმძღვანელობასთან და მოახსენებს შედეგებსა და რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს აუდიტის კომიტეტის მეშვეობით.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

„ბანკის“ რისკების შეფასებლად გამოყენებული მეთოდი განიხილავს როგორც მოსალოდნელ დანაკარგებს, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, ისე გაუთვალისწინებულ დანაკარგებს, რომლებიც სტატისტიკურ მოდელებზე დაყრდნობით გამოითვლება, როგორც საბოლოო რეალური ზარალი. მოდელი იყენებს ალბათობას ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით და აკორექტირებს მათ ეკონომიკური გარემოს გათვალისწინებით. „ჯგუფი“ ასევე განიხილავს ყველაზე პერსისმისტური სცენარის შესაძლო შედეგებს იმის დაშეგებით, რომ დადგა ისეთი უკიდურესი პირობები, რომელთა დაღვოშაც ნაკლებად საგარაუდოა.

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

რისკის შეფახულისა და ანგარიშგების ხისტემა (გაგრძელება)

სხვადასხვა ბიზნეს განყოფილებიდან მიღებული ინფორმაციის შემოწმება და დამუშავება ხდება იმისათვის, რომ მოხდეს რისკების აღრეულ სტადიაზე აღმოჩენა, ანალიზი და კონტროლი. ინფორმაცია მიეწოდება დირექტორთა საბჭოს, აქტივ-პასივებისა და რისკების მართვის კომიტეტსა და თოთოველი ბიზნეს განყოფილების უფროსს. ანგარიში მოიცავს მთლიან საკრედიტო რისკს, საკრედიტო საპროგნოზო მაჩვენებლებს, ლიმიტებთან დაკავშირებულ გამონაკლისებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და რისკის სტრუქტურაში ცვლილებებს. ოვეში ერთხელ მსადადება დეტალური ანგარიში სექტორების, კლიენტების და გეოგრაფიული რისკების შესახებ. რისკების მართვის ქვედანაყოფი ყოველთვიურად ახდენს სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ადეკვატურობის შეფასებას.

ეოველდღიურად დირექტორთა საბჭოს და „ჯგუფის“ სხვა შესაბამის თანამშრომლებს წარედგინება ინფორმაცია ლიკვიდურობის შესახებ.

რისკის შემცირება

საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით „ბანკი“ იყენებს უზრუნველყოფას (ი. ქვემოთ მოცემული დეტალური ინფორმაცია).

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს იმის რისკს, რომ „ჯგუფი“ მიიღებს ზარალს თუ მომხმარებლები, კლიენტები ან კონტრაქტები არ შეახრულებენ თავიანთ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. „ჯგუფი“ მართავს და აკონტროლებს საკრედიტო რისკებს ლიმიტების დაწესების გზით, რომელიც მსადაა „ბანკმა“ მიიღოს ცალკეულ კონტრაქტზე და აკონტროლოს რისკი აღებული ლიმიტების ფარგლებში.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

„ჯგუფი“ თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს და აკრედიტივებს, რომელთა მიხედვითაც „ჯგუფს“ შეიძლება დაკავისროს მათი სახელით გადახდა. ამ თანხების ამოღება კლიენტებისგან ხდება შესაბამისი ხელშეკრულების პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში „ჯგუფი“ დგას სესხის გაცემისათვის დამახასიათებელი მსგავსი რისკების წინაშე, შესაბამისად, ამ რისკების შემცირებაც ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების საშუალებით.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების კომპონენტების, მათ შორის წარმოებული ინსტრუმენტების” მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს, ძირითადი საკლირინგო და უზრუნველყოფის ხელშეკრულების გამოყენებით რისკის შემცირების ეფექტის მიღებამდე, ყველაზე ზუსტად წარმოადგენს მათი საბალანსო ლირებულება.

იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხულია სამართლიანი ლირებულებით, საბალანსო ლირებულება ასახავს მიმდინარე საკრედიტო რისკს, თუმცა არა მაქსიმალურ რისკს, რომელიც შესაძლოა მომავალში წარმოიშვას ლირებულების შეცვლის შედეგად.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხი იმართება „ჯგუფის“ შიდა საკრედიტო რეიტინგის სისტემით.

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, იურიდიულ პირებზე (კორპორაციული, მცირე ბისნესი) გაცემული, არაგადაგადაცლებული, კოლექტიურად შეფასებული სესხები დაყოფილია ქვემოთ წარმოდგენილ სამ ხარისხობრივ ჯგუფად:

- მაღალი შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს, რომელთაც აქვთ ლიკვიდურობის მაღალი დონე და შემოსავლისუნარიანობა. სესხის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის აღბათობა ასეთ შემთხვევაში დაბალია.
- სტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს საშუალო დონის ლიკვიდურობით და შემოსავლისუნარიანობით. სესხის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის აღბათობა საშუალო დონისაა.
- ქვესტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფში გაერთიანებული მსესხებლების ლიკვიდურობა და შემოსავლისუნარიანობა დამაკმაყოფილებელია. სესხის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის აღბათობა ამ შემთხვევაში საშუალო მაღალია.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, ფიზიკურ პირებზე გაცემული, არაგადაგადაცლებული, კოლექტიურად შეფასებული სესხები დაყოფილია ქვემოთ წარმოდგენილ სამ ხარისხობრივ ჯგუფად:

- მაღალი შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს, რომელთაც აქვთ კარგი საკრედიტო ისტორია და მყარი ფინანსური მდგომარეობა, დეპოზიტებით და ოქროთი უზრუნველყოფილ სესხებს.
- სტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს კარგი/საშუალო საკრედიტო ისტორიითა და მყარი/საშუალო ფინანსური მდგომარეობით.
- ქვესტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფში გაერთიანებულია სესხი საშუალო საკრედიტო ისტორიითა და ფინანსური მდგომარეობით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს საკრედიტო რისკის მატარებელი აქტივების საკრედიტო ხარისხს:

გადაგადაუცილებელი და არაგაუფასურებული სესხები

შენიშვნები	მაღალი შეფასება 2012	სტანდარ- ტული შეფასება 2012	ქვესტანდარ- ტული შეფასება 2012	გადაგადაუ- ცილებელი ან ინდიკირუ- ად აღურად დაუსესხებული	
				გაუფასურებული და სესხები 2012	სულ 2012
მოოხვენები ბანკებისა და საერთაშორისო	7				
ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	33,601	54	-	-	33,655
გასაციფროდ არსებული საინვესტიციო ფასიანი	9	11,551	-	-	11,551
ქადაღები:					
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8	29,076	39,576	60,528	16,123
კორპორატიული სესხები		56,637	11,655	1,487	1,896
მცირე ბიზნესის სესხები		119,875	-	875	2,224
სამომხმარებლო სესხები					122,974
ფიზიკური პირების					
დეპოზიტით					
უზრუნველყოფილი სესხები	5,236	-	-	-	5,236
	210,824	51,231	62,890	20,243	345,188
სულ	255,976	51,285	62,890	20,243	390,394

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საქრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საქრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხდვით (გაგრძელება)

გადაგადაუცილებელი და არაგაუფასურებული
სესხები

შენიშვნები	მაღალი შეფასება 2011	სტანდარ- ტული შეფასება 2011	ქვესტანდარ- ტული შეფასება 2011	გადაგადაცი- ლებული ან ინდიკირუ- ლური და გაუფასურებუ- ლი სესხები		სულ 2011
				აღმართო- ბული ან ინდიკირუ- ლური და გაუფასურებუ- ლი სესხები		
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ საინექსტიციო ფასიანი ქაღალდები:	7					
- გასაყიდად არსებული		28,949	930	-	-	29,879
- დაფარების ვადამდე ფლობილი	9					
- გასაყიდად არსებული		2,983	-	-	-	2,983
- დაფარების ვადამდე		8,486	-	-	-	8,486
კლიენტების გაცემები სესხები და ავანსები კორპორატიული სესხები	8					
კლიენტების გაცემები		27,321	73,979	11,175	13,433	125,908
მცირე ბიზნესის სესხები		13,904	25,316	14,368	1,127	54,715
სამომხმარებლო სესხები		78,753	-	737	914	80,404
ფიზიკური პირების დეპოზიტით უზრუნველყოფილი სესხები		6,579	-	-	-	6,579
	126,557	99,295	26,280	15,474	267,606	
სულ	166,975	100,225	26,280	15,474	308,954	

„ჯგუფის“ პოლიტიკა ითვალისწინებს თავისი საკრედიტო პორტფელის ფარგლებში რეიტინგების ზუსტ და თანმიმდევრულ მინიჭებას. ეს უზრუნველყოფს რისკების ფოკუსირებულ მართვას და იძლევა საქრედიტო რისკის ოდენობის შედარების საშუალებას საქმიანობის უველა მიმართულების, გეოგრაფიული რეგიონებისა და პროდუქტების მიხედვით. რეიტინგების მინიჭების სისტემა ეუქმნება რიგ საფინანსო-ანალიტიკური მეთოდს და საბაზრო ინფორმაციას, რათა უზრუნველყოფილი იქნას ძირითადი მონაცემების მიღება კონტრაქტების რისკების შეფასებისათვის. რისკის შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და გამომდინარეობს “ჯგუფის” სარეიტინგო პოლიტიკიდან. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

გადაგადაცილებული, მაგრამ არაგაუფასურებული სესხები და ავანსები მოიცავს მხოლოდ იმ სესხებს და ავანსებს, რომლებიც ინდიკირული უმნიშვნელოა. ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჩვენებს ვადაგადაცილებული სესხებისა და ავანსების ანალიზს ხანდაზმულობის მიხედვით:

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით (გაგრძელება)

ხანდაზმულობის ანალიზი გადაგადაცილებულ სესხებზე გარდა ინდიუდუალურად გაუფასურებული სესხებისა, ფინანსური აქტივების კლასიფიკირების მიხედვით:

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30 დღეზე ნაკლები	31-დან 60 დღემდე	61-დან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	სულ
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები					
კორპორატიული სესხები	4,350	138	-	-	4,488
სამომხმარებლო სესხები	1,113	620	212	-	1,945
მცირე პიზნების სესხები	1,049	296	27	-	1,372
სულ	6,512	1,054	239	-	7,805

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30 დღეზე ნაკლები	31-დან 60 დღემდე	61-დან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	სულ
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები					
კორპორატიული სესხები	155	281	155	-	591
სამომხმარებლო სესხები	577	156	29	22	784
მცირე პიზნების სესხები	99	411	199	-	709
სულ	831	848	383	22	2,084

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის სესხი მიმჩნევა გადადაცილებულად, თუ ანგარიშგების დღისოვანის მსესხებელს არ განუხორციველებია საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არცეროთ გადახდა. ასეთ შემთხვევაში შესაბამისი საკრედიტო ხელშეკრულების თანახმად მსესხებლისგან მისაღები მთლიანი თანხა, დარიცხული პროცენტისა და საკომისიოს ჩათვლით, უნდა იქნას აღიარებული გადაგადაცილებულად.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების გაუფასურება კოლექტიურად შეფასდა. საკრედიტო პორტფელის სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია მუშავი შენიშვნაში.

რესტრუქტურიზირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო დირებულება კლასების მიხედვით

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია რესტრუქტურიზებული (პროლონგირებული და რეფინანსირებული) ფინანსური აქტივების საბალანსო დირებულება მათი კლასების მიხედვით:

	2012	2011
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		
კორპორატიული სესხები	10,048	4,846
მცირე პიზნების სესხები	1,596	2,484
სამომხმარებლო სესხები	750	589
დემოზიტო უზრუნველყოფილი სესხები	-	835
სულ	12,394	8,754

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

სესხების გაუფასურების შეფასება

სესხების გაუფასურების შეფასებისას ითვალისწინებენ, მოხდა თუ არა ძირითადი თანხის ან პროცენტის გადაგადაცილება 90 დღეზე მეტი ხნით ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში; შემთხვევაში ან 60 დღეზე მეტი ხნით იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში; გარდა ამისა, ურადღება ექცევა ნებისმიერ სირთულეს კონტრაქტის ერედიტურარიანობაში; აგრეთვე, თავდაპირეები ხელშეკრულების დარღვევის ფაქტს. გაუფასურების შეფასებას “ჯგუფი” ახორციელებს ორნაირი მეთოდით – გაუფასურების რეზერვის ინდივიდუალურად და კოლექტიურად შეფასება.

ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვი

თითოეული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხისთვის „ჯგუფი“ ცალკე განსაზღვრავს შესაფერის რეზერვს. რეზერვის ოდენობის განსაზღვრისას ხდება შემდეგის გათვალისწინება: კონტრაქტის ბიზნეს-გეგმის მდგრადობა, ფინანსური პრობლემის გამოსწორების უნარი, დაგეგმილი შემოსავლები და დიეიდენდების გადახდა გაკორტრების შემთხვევაში, სხვა ფინანსური მხარდაჭერის მიღების შესაძლებლობა, უზრუნველყოფის საგნის სარეალიზაციო ღირებულება და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გადანობა. გაუფასურების ხარჯები ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაუფასებისწინებები მისუნები უფრო მეტ ურადღებას მოითხოვს.

კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვი

რეზერვების კოლექტიური შეფასების მეთოდი გამოიყენება კლიენტებზე გაცემული იმ სესხებისა და ავანსების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი (სამომხმარებლო და მცირე ბიზნესის კრედიტების ჩათვლით) ან ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხებისათვის, რომლებზედაც არ ფიქსირდება ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. რეზერვები უასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის და თითოეული პორტფელი განიხილება დამოუკიდებლად.

კოლექტიური შეფასების შეთოდი ითვალისწინებს იმ გაუფასურებასაც, რომელიც წარმოდგენილია პორტფელში, თუმცა მისი ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალური შეფასების დროს არ ჩანს. გაუფასურებით მიღებული ზარალი დგინდება შემდეგი სახის ინფორმაციაზე დაყრდნობით: მოცემულ პორტფელზე წარსულში განცდილი დანაკარგები, მიმდინარე ეკონომიკური მდგომარეობა, დროის მონაკეთის სანგრძლივობა სესხის ვადაგადაცილებულად აღიარებიდან მის გაუფასურებულად გამოცხადებადე, აგრეთვე, გაუფასურების შემდგომ მოხალოდნელი მისაღები და ამოღებული თანხები. ადგილობრივი ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია განსაზღვროს დროის ის პერიოდი, რომლის შემდეგაც სესხი გაუფასურებულად გამოცხადდება. სემოაღნიშნული პერიოდის ხანგრძლივობაში შეიძლება ერთი წელიც შეადგინოს. გაუფასურების რეზერვის შესაბამისობას „ჯგუფის“ მთლიან კოლექტიკასთან ამოწმებს რისკების მართვის განყოფილება.

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

„ჯგუფის“ ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2012				2011			
	საქართველო	გუთა	სხვა	უცხოური ქვეყნები	საქართველო	გუთა	სხვა	უცხოური ქვეყნები
აქტივები:								
უულადი სახსრები და მათი გეგივალუნტები	60,372	29,366	930	90,668	36,340	12,068	899	49,307
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ალიგნტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	32,371	1,284	-	33,655	28,585	1,294	-	29,879
ალიგნტებზე გაცემული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	345,188	-	-	345,188	267,606	-	-	267,606
- გასაყიდად არსებული დაფარების ვადამდე ფლობილი	11,551	-	-	11,551	3,037	-	-	3,037
სხვა აქტივები	-	-	-	-	8,486	-	-	8,486
	134	-	460	594	815	-	-	815
	449,616	30,650	1,390	481,656	344,869	13,362	899	359,130
ვალდებულებები:								
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე	71	818	58,613	59,502	56	63	40,570	40,689
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	241,306	42,703	9,130	293,139	164,839	11,753	5,276	181,868
სხვა ნასესხები სახსრები სუბორდინირებული სესხი	-	39,853	53,032	92,885	-	42,284	58,523	100,807
სხვა გალდებულებები	-	-	20,127	20,127	-	-	20,295	20,295
	7,484	70	-	7,554	7,496	68	624	8,188
	248,861	83,444	140,902	473,207	172,391	54,168	125,288	351,847
შმინდა აქტივები / (ვალდებულებები)	200,755	(52,794)	(139,512)	8,449	172,478	(40,806)	(124,389)	7,283
შმინდა ფინანსური ვალდებულებები	50,334	3,574	24,007	77,915	45,265	6,949	1,787	54,001

უზრუნველყოფა და საკრედიტო რისკის შემცირება

მოთხოვნილი უზრუნველყოფის ოდენობა და ტიპი კონტრაქტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზეა დამტკიცებული. არსებული წესების შესაბამისად უნდა მოხდეს თითოეული ტიპის უზრუნველყოფის შეფასება და უნდა განისაზღვროს, თუ რამდენად მისაღებია ის.

ხელმძღვანელობა ახორციელებს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს და მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას საბაზოსო ხელშეკრულების თანახმად.

„ჯგუფის“ პოლიტიკა ითვალისწინებს დასაკუთრებული ქონების სათანადო წესით გასხვისებას. მიღებული შემოსავალი გამოიყენება გადაუხდევლი მოთხოვნების შესამცირებლად ან დასაფარად.

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

უზრუნველყოფა და საკრედიტო რისკის შემცირება (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის შემცირების მისაღები ფორმების ჩამონათვალი პერიოდულ გადახედვას მოითხოვს. „ჯგუფს“ აქვს გარკვეული მოთხოვნები საკრედიტო რისკის შემცირების თითოეულ ფორმასთან მიმართებაში. დაგირავებული ქონების დირებულება განისაზღვრება მისი საბაზრო ღირებულების მიხედვით ლიკვიდურობის სღვრის გათვალისწინებით.

უზრუნველყოფა მიიღება საკრედიტო შეთავაზების გასაძლიერებლად და არა როგორც ერთადერთი საფუძველი კრედიტის დასამტკიცებლად. როდესაც დაფინანსება მტკიცდება უზრუნველყოფით, უზრუნველყოფის შესახებ სრულყოფილი ინფორმაცია (მათ შორის ინფორმაცია უზრუნველყოფის ტიპის, ღირებულების და გადამოწმების პერიოდულობის ჩათვლით) დეტალურად უნდა მიეთიოს საკრედიტო განაცხადის ფორმაში. როცა ეს შესძლებელია, ბანკის წარმომადგენელი ამოწმებს შემოთავასებული უზრუნველყოფის ფიზიკურ არსებობას.

„ჯგუფი“ ახორციელებს დაგირავებული ქონების სამართლიანი ღირებულების გადაფასებას გირაოს თითოეული ფორმისთვის დადგენილი პერიოდულობით და, საჭიროების შემთხვევაში, მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას ან საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა მისაღებ ფორმებს.

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „ჯგუფი“ ვერ შეძლებს გადახდის ვალდებულებების შესრულებას, რომლებიც წარმოეშობა ნირმალურ და სტრესულ კითარებაში. ამ რისკის შესღუდევის მიზნით, „ჯგუფის“ ხელმძღვანელობა, მირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა, იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით და ყოველდღიურ სედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკეიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალლიკვიდური უზრუნველყოფის საგნები, რომლებიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი ფინანსირებისათვის.

„ჯგუფი“ ფლობს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, რომლის უზრუნველყოთაც, საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლებელია „სებ“-იდან სახსრების მოზიდვა. „ჯგუფი“ ასევე ფლობს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც შეუძლია გამოიყენოს ლიკვიდურობის მიზნით.

„ბანკი“ აფასებს და მართავს ლიკვიდურობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. 31 დეკემბრისათვის კოეფიციენტები შემდეგი მნიშვნელობებით აღირიცხებოდა:

	2012	2011
ლე- საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი (ლიკვიდური აქტივების საშუალო ოფიციალური მოცულობა/გაღლებულებების საშუალო ოფიციალური მოცულობა)	32%	32%

2012 წელს საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტის მინიმალური ლიმიტი იყო 30% (2011 წ.: 30%).

23. რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლოკაციურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დაწესებილი სახელშეკრულებო ვადის მიხედვით

ქართული ცხრილში წარმოდგენილია 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ჯგუფის” ფინანსური ვალდებულებების გადიანობის ანალიზი ხელშეკრულების ოანაბშად არადისკონტინუული დაფარვის ვალდებულებების მიხვდვით. მოთხოვნამდე სახსრების დაფარვები აღრიცხულია იმ დაშვებით, რომ მათი დაფარვა მოხდება დაუკონტაქტოვ თუმცა, “ჯგუფი” თვლის, რომ კლიენტთა უმრავლესობა არ მოითხოვს დაუყოვნებლივ დაფარვას, შესაბამისად, ცხრილში ნაჩვენები არ არის მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები დეპოზიტების გადინების სტატისტიკის საფუძველზე.

შინანსური გადატებულებები 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოთხოვა					
	ნამდვ და I თვის ჩათვლით	I-დან 3 თვის ჩათვლით	3-დან 6 თვის ჩათვლით	6 თვიდან I წლის ჩათვლით	I წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	11,265	18,850	5,446	830	27,793	64,184
სხვა ნასესხები სახსრები სუბორდინირებული სესხი სხვა ვალდებულებები მთლიანი არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	196,570 13,589 344 1,358	17,904 813 - 3,122	41,858 2,110 337 180	29,731 11,289 686 2,877	12,794 76,694 28,093 17	298,857 104,495 29,460 7,554
	223,126	40,689	49,931	45,413	145,391	504,550
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების დადებითი სამართლიანი ღირებულება	(19,642)	-	-	-	-	(19,642)
(შემოდინება)	-	19,182	-	-	-	19,182
გადინება						
შინანსური ვალდებულებები 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოთხოვა					
	ნამდვ და I თვის ჩათვლით	I-დან 3 თვის ჩათვლით	3-დან 6 თვის ჩათვლით	6 თვიდან I წლის ჩათვლით	I წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	24,035	17,061	-	-	-	41,096
სხვა ნასესხები სახსრები სუბორდინირებული სესხი	120,234 11,494 350	17,199 9,256 247	15,575 18,014 346	24,983 24,749 700	7,734 45,440 25,344	185,725 108,953 26,987
სხვა ვალდებულებები მთლიანი არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	2,715	1,899	154	2,759	-	7,527
	158,828	45,662	34,089	53,191	78,518	370,288
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	(14,061)	(4,323)	-	-	-	(18,384)
გადინება	14,551	4,494	-	-	-	19,045

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკეიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

წინამდებარე ცხრილი წარმოადგენს პირობით ვალიდებულებებს ბალანსის შედგენის დღიდან საკონტრაქტო ვადის გასვლამდე:

	ნამდგ და 1 თვის ჩათვლით	მოთხოვ-		6 თვითან 1 წლის ჩათვლით	1 წელზე მეტი	სულ
		1-დან 3 თვის ჩათვლით	3-დან 6 თვის ჩათვლით			
		7,915				
2012	6,502	13,982	23,205	24,410	9,816	77,915
2011	9,127	5,221	9,605	10,245	19,803	54,001

„ჯგუფი“ თვედის, რომ პირობითი ვალიდებულების დიდი ნაწილი არ განადლდება საკონტრაქტო ვადის გასვლამდე.

„ჯგუფის“ ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ დაფინანსების ასეთ დონეს „ჯგუფი“ შეინარჩუნებს ახლო მომავალში, ხოლო თანხების განადლების შემთხვევაში კი „ჯგუფი“ მიიღებს წინასწარ შეტყობინებას ისე, რომ მოახერხოს ლიკვიდური აქტივების რეალიზაცია და უზრუნველყოს გადახდა.

განადლების ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიული სტაბილურობის მაჩვენებლებს. მათი ლიკვიდაცია უფრო გრძელვადიანი იყო, ვიდრე ეს ცხრილებშია მითითებული. აღნიშნული ნაშთები შესულია ზემოთ არსებული ცხრილის „მოთხოვნამდე და 1 თვის ჩათვლით“ კატეგორიაში.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების დინამიკა ან სამართლიანი დირექტულება შეიცემება ისეთი საბაზრო ცენტრის მიერაციაში საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. უცხოურ ვალუტაში კონცენტრაციის გარდა, „ჯგუფს“ არ აქვს საბაზრო რისკის არავითარი მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია.

საბაზრო რისკი – საგაჭრო

დირექტორთა საბჭომ დაწესა შისაღები რისკის ლიმიტები. „ჯგუფის“ საქმიანობა საბაზრო რისკის ფარგლებში შემოიფარგლება ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერთიფიკატების ოპერაციებით, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქებით, სადეპოზიტო სერტიფიკატების ოპერაციებით, აგრეთვა, ბანკთა შორისი სესხებითა და დეპოზიტებით და საბირუო ოპერაციებით. საბაზრო ფინანსური ინსტრუმენტები, მაგალითად, წარმოებულები და საპროცენტო განაკვეთები არ გამოიყენება.

საბაზრო რისკი – არასაგაჭრო

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთებთან დაკავშირებული რისკი წარმოიშობა იმ შემთხვევაში, თუ საპროცენტო განაკვეთები გავლენას ახდენს მომავალ უფლად ნაკადებზე ან ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ლირებულებაზე. მოცემული ცხრილი ასახავს „ჯგუფის“ მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშების მგბნობელობას საპროცენტო განაკვეთის შესალოდნელ ცენტრის სხვა ცვლადების უცვლელობის შემთხვევაში.

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშების მგრძნობელობა მიუთითებს იმაზე, თუ რა ზემოვლენას ახდენს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება ერთი წლის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე, იმ დაშვებაზე დაყრდნობით, რომ შემოსავლის მრუდი პარალელურად გადაადგილდება.

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი (გაგრძელება)

გაღუბა	საბაზის ერთეულის ზრდა 2012 წლის განმავლობაში	დაბევზრამდებლი მოგების მგრძნობელობა 2012 წლის განმავლობაში	
		(14)	14
აშშ დოლარი	0.03% (0.03%)		
აშშ ლირა			

გაღუბა	საბაზის ერთეულის ზრდა 2011 წლის განმავლობაში	დაბევზრამდებლი მოგების მგრძნობელობა 2011 წლის განმავლობაში	
		(36)	36
აშშ დოლარი	0.06% (0.06%)		
აშშ ლირა			

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა სავალუტო კურსის ცვლილებისას, რაც გავლენას ახდენს „ჯგუფის“ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე. დირექტორთა საბჭო აღგენს რისკის ლიმიტებს ვალუტების მიხედვით. აღნიშნული ლიმიტები შესაბამისობაშია „სეპ“-ის მიერ დადგენილ ნორმებთან. პოზიციის ზეამსედველობა წარმოებს ყოველდღიურად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში მითითებულია ვალუტები, რომლებშიც ძირითადად გამოხატულია „ჯგუფის“ არასავაჭრო ფულადი აქტივები, ვალდებულებები და პროგნოზირებადი ფულადი სასსრების ნაკადები 2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგრადირებით. ანალიზის დროს ფასდება ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც კონსოლიდირებული ანგარიშების ყველა სხვა პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრძნობიარე არასავაჭრო ფულადი აქტივებისა და ფულადი ვალდებულებების საშაროთლიანი დირექტულების გამო). ეფექტი სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშებაზე არ განსხვავდება უფასოსგან მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშებაზე. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშებაზე ან სხვა სრულ შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშებაზე, ხოლო ჩადებითი მაჩვენებელი პოტენციურ წმინდა ზრდას ასახავს.

გაღუბა	% ზრდა უცხოურ გაღუბაში 2012 წლის განმავლობაში	ეცვების დაბევზრამდებლ მოგებაზე 2012	% ზრდა უცხოურ გაღუბაში 2011 წლის განმავლობაში	ეცვების დაბევზრამდებლ მოგებაზე 2011
აშშ დოლარი	(0.75%)	28	(5.8%)	(167)
ევრო	1.34%	(7)	(7.56%)	6

გაღუბა	% შემცირება უცხოურ გაღუბაში 2012 წლის განმავლობაში	ეცვების დაბევზრამდებლ მოგებაზე 2012	% შემცირება უცხოურ გაღუბაში 2011 წლის განმავლობაში	ეცვების დაბევზრამდებლ მოგებაზე 2011
აშშ დოლარი	0.75% (1.34%)	(28) 7	5.8% 7.56%	167 (6)
ევრო				

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

წინასწარი გადახდების რისკი

წინასწარი გადახდების რისკი არის რისკი იშისა, რომ “ჯგუფი” განიცდის ფინანსური ზარალს, რადგან “ჯგუფის” კლიენტები ან კონტრაქტები გადაიხდიან ან მოითხოვენ გადახდას მოსალოდნელ ვადაზე აღრე ან გვიან. როგორც ხდება ფიქსირებულგანაკვეთიანი იპოთეკის შემთხვევაში საპროცენტო განაკვეთვის შემცირების დროს.

ეფექტი ერთი წლის დაუბეგრავ მოებასა და კაპიტალზე იმ შემთხვევაში, თუ წლის დასაწყისში წინასწარ უნდა იქნეს გადახდილი გადასახდელი ფინანსური ინსტრუმენტების 10%, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელობის შემთხვევაში, შემდეგნაირად ჩამოვალი იძლება:

ეფექტი წმინდა
საპროცენტო
შემთხვევა

2012	5,748
2011	4,910

ოპერაციული რისკი

ოპერაციული რისკი წარმოადგენს რისკს, რომელიც წარმოიშობა როგორც ხისტემური და ადამიანური შეცდომების შედეგად, ისე თაღლითობისა და გარე ფაქტორების ზემოქმედებით. არასათანადო კონტროლის შემთხვევაში ოპერაციულმა რისკმა შესაძლებელია ზიანი ძიავენოს რეპუტაციას, გაართულოს სამართლებრივი და მარეგულირებელი ასაქტები, რაც, საბოლოო ჯამში, ფინანსურ ზარალს გამოიწვევს. “ჯგუფი” ვერ აიცილებს თავიდან ყველანაირი სახის ოპერაციულ რისკს, მაგრამ მას შეუძლია მართოს ეს რისკები კონტროლის მექანიზმისა და პოტენციურ რისკებზე რეაგირების მეშვეობით. კონტროლის მექანიზმები მოიცავს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, წევდომის, ავტორიზაციისა და შესაბამისობაში მოუვანის პროცედურებს, თანამშრომლების განვითარებისა და შეფასების პროცესებს, და შიდა აუდიტს.

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფმა” სადაზღვევო კომპანია “Lloyd's”-სგან შეიძინა ბანკების ქონების კომპლექსური დაზღვევა (Bankers Blanket Bond) და კომპიუტერული დანაშაულისგან დაზღვევა 828 ლარის ოდენობის სადაზღვევო პრემიით (2011 წ.: 835).

23. ფინანსური ინსტუმენტების სამართლიანი ლირებულება

იმ ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ლირებულება, რომლებიც არ ასახულა სამართლიანი ლირებულებით.

საბაზო- ლირებულებადირებულება 2012	სამართლი- ანი 2012	აუდიარე- ბელი მოვალე 2012	საბაზო- ლირებულება 2011	სამართლი- ანი 2011	აუდიარე- ბელი მოვალე 2011
ფინანსური აქტივები ელექტრების გაცემული სესხები და ავანსები დაფარვის გადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	345,188	345,874	686	267,606	273,075
ფინანსური გაღდებულებები ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე სხვა ნასესხები სახსრები სამართლიანი ლირებულები მოლიდი აუდიარებელი ცელილება	293,139 92,885	293,991 90,261	(852) 2,624	181,868 100,807	182,208 98,006 (340) 2,801
			2,458		8,029

23. ფინანსური ინსტუმენტების სამართლიანი დირექტულება (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია მეოთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი დირექტულების დასადგუნად, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი დირექტულებით არ არის აღრიცხული.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი დირექტულება უახლოვდება მათ საბალანსო დირექტულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი დირექტულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები ან აქტ მცოცავი საპროცენტო განაკვეთი), უახლოვდება მათ საბალანსო დირექტულებას.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ამორტიზებული დირექტულებით აღიარებული და ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი დირექტულება განისაზღვრება მათი თავდაპირებული აღიარების დროინდელი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებისა და ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტების ამჟამინდელი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების შედარებით. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტების სამართლიანი დირექტულება გამოითვლება ფულის ბაზარზე მსგავსი საკონტინტო რისკისა და ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდით

24. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადიანობის ანალიზი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივები და ვალდებულებები 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათი გადახდის ვადის მიხედვით. ხელშეკრულებების მიხედვით „ბანკის“ არადისკონტირებული გადახდის ვალდებულებისთვის იხილეთ 22-ე შენიშვნა.

გვარის ანალიზის წარდგენისა და „ჯგუფის“ ლიკვიდურობის რისკის მართვის შემდეგი ძირითადი პრინციპები უფრო და საქართველოს ეროვნული ბანკის მეთოდების ერთობლიობასა და „ბანკის“ პრაქტიკას:

- ▶ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოადგენს მაღალი ლიკვიდურობის აქტივებს და კლასიფიცირებულია, როგორც „მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ან ნაკლები.“
- ▶ დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები კლასიფიცირებულია დაფარვამდე დარჩენილი ვადის მოხედვით.
- ▶ კლიენტებზე გაცემული სესხები და აეანსები, ბანკებისგან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისგან მისადები თანხა, სხვა აქტივები, ბანკებისთვის და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისთვის გადახახდელი თანხა, სხვა ნასესხები სახსრები და გალდებულებები ჩართულია გეპის ანალისის ცხრილში ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ დაფარვამდე დარჩენილ გადაზე დაყრდნობით.
- ▶ კლიენტთა დეპოზიტების დიკერსიფიცირება მეანაბრეთა რაოდენობისა და ტიპის მიხედვით და „ჯგუფის“ გამოცდილება მიუთითებს, რომ აღნიშნული ანგარიშები და დეპოზიტები წარმოადგენს დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს, აქედან გამომდინარე ისინი განთავსებულია გეპის ანალიზის ცხრილში მითითებული სახსრების გადინების სავარაუდო დროის მიხედვით „ჯგუფის“ მიერ წინა პერიოდების დროს დაგროვილი სტატისტიკური მონაცემისა და მიმდინარე ანგარიშების ჩაშობის „სტაბილურ ნაწილთან“ დაკავშირებით ვარაუდის საფუძველზე.

24. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

2012								
მოთხოვ-	ნამდვ და 1	1-დან 3	3-დან 6	6 თვედან 1	1 წელზე	გადაგადა-	გაუმჯობე-	ხელ
	თვის	თვის	თვის	წლის	მეტი	ცილი	ცილი	
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სასრული და მათ ეკვივალენტები მოთხოვნები	90,668	-	-	-	-	-	-	90,668
საქრედიტო ინსტრუმენტების მიმართ	6,082	4,973	6,717	4,882	11,001	-	-	33,655
მომსმარებლების გაცემული ავინსები და სესხები	22,004	43,206	48,744	56,248	171,578	3,408	-	345,188
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები								
გასაყიდად არსებული	10,470	-	1,027	-	-	-	54	11,551
სხვა აქტივები	95	473	25	1	-	-	-	594
სულ	129,319	48,652	56,513	61,131	182,579	3,408	54	481,656
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები პარამეტრების და საერთაშორისო ფინანსური ინსტრუმენტის წინაშე	11,205	18,311	4,970	-	25,016	-	-	59,502
ვალდებულებები პარამეტრების წინაშე სხვა ნასესხები სახსრები	55,432	27,446	50,785	30,072	129,404	-	-	293,139
სუბირდინირებული სესხი	13,468	317	1,098	8,846	69,156	-	-	92,885
სხვა ვალდებულებები	247	-	-	-	19,880	-	-	20,127
	1,358	3,122	180	2,877	17	-	-	7,554
სულ	81,710	49,196	57,033	41,795	243,473	-	-	473,207
წმინდა	47,609	(544)	(520)	19,336	(60,894)	3,408	54	8,449
კუმულატიური გეპი	47,609	47,065	46,545	65,881	4,987	8,395	8,449	-

24. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

2011									
მოთხოვ-									
ნამდვე და 1	თვის	I-დან 3	3-დან 6	6 თვითან 1					
ნათელით	თვის	ნათელით	ნათელით	წლის	I წელზე	გადაგადა-	გაურკვევები	ფინანსური	სულ
ან ნაკლები	ჩათვლით	ჩათვლით	ჩათვლით	ჩათვლით	მეტი	ცოდნებული	ფინანსური	სულ	
ფინანსური აქტივები									
უსლადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოთხოვნები	49,307	-	-	-	-	-	-	-	49,307
საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	6,557	5,536	4,236	6,860	6,690	-	-	-	29,879
მომხმარებლებზე გაცემული აგანსები და სესხები	26,916	45,312	32,444	51,185	110,473	1,276	-	-	267,606
საინვესტიციო ფასიანი ქადაღდები	-	1,966	-	-	1,017	-	54	-	3,037
გასაყიდად არსებული დაფარვის ყადამდე ულიანილი	1,993	2,460	-	4,033	-	-	-	-	8,486
სხვა აქტივები	792	7	7	4	5	-	-	-	815
სულ	85,565	55,281	36,687	62,082	118,185	1,276	54	359,130	
ფინანსური									
ვალდებულებები									
ვალდებულებები ბირჟებისა და სავრცოშიასოს ფინანსური									
ინსტატიტების წინაშე	23,850	16,839	-	-	-	-	-	-	40,689
ვალდებულებები მედიაბრუთა წინაშე	41,596	20,352	20,103	23,904	75,913	-	-	-	181,868
სხვა ნასესხები	10,896	8,051	16,963	23,363	41,534	-	-	-	100,807
სუბორდინირებული სესხი	251	-	-	-	20,044	-	-	-	20,295
სხვა ვალდებულებები	3,205	2,070	154	2,759	-	-	-	-	8,188
სულ	79,798	47,312	37,220	50,026	137,491	-	-	-	351,847
წმინდა	5,767	7,969	(533)	12,056	(19,306)	1,276	54	7,283	
კუმულატიური გები	5,767	13,736	13,203	25,259	5,953	7,229	7,283	-	

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „მშობელი ბანკისგან“ მიღებული მთლიანი თანხა შეადგენდა 131,770 ლარს (2011 წ.: 119,685 ლარი). „ჯგუფის“ სელმდგანელობა დარწმუნებულია, რომ დაფინანსების ასეთ დონეს ახლო მომავალში შეინარჩუნებს, ხოლო თანხების გატანის შემთხვევაში კი „ჯგუფს“ მიეცემა წინასწარი შეტყობინება ისე, რომ მან მოახერხოს ლიკვიდური აქტივების რეალიზაცია და უზრუნველყოს გადახდა.

გრძელვადიანი სესხები ძირითადად არ არის ხელმისაწვდომი საქართველოში. მიუხედავად ამ ფაქტისა, ქართული ბაზარი უზრუნველყოფს მსურველებს მოკლევადიანი სესხებით, რომლებიც ადგილად განახლებადია. ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცუმული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან.

25. დაკავშირებულ მსარეთა განმარტებითი შენიშვნები

2012 და 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მსარეთა შორის განხორციელებული ტრანზაქციების ბალანსი შემდგენაირია:

“შპობები” ბანკი	2012			2011		
	საწარმოები საერთო კონტრო- ლის ქვეშ	ხელმძღვა- ნელობის მთავარი წარმომადგ- ებები	“შპობები” ბანკი	საწარმოები საერთო კონტრო- ლის ქვეშ	ხელმძღვა- ნელობის მთავარი წარმომადგ- ები	ნლები
ფულადი სახსრები და მათი ეკონიალენტები	351	17,372	-	700	3,828	-
კლიენტებს გაცემული სესხები და ავანსები, მთლიანი	-	-	54	-	-	26
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	-	-	(1)	-	-	-
კლიენტებს გაცემული სესხები და ავანსები, წმინდა	-	-	53	-	-	-
სხვა აქტივები	460	-	-	-	-	-
გალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე (მე-14 შენიშვნა)	58,611	2	-	40,567	2	-
გალდებულებები მგანაბრეთა წინაშე	-	15,831	1,089	-	7,067	302
სხვა ნასესხები სახსრები (მე-16 შენიშვნა)	53,032	-	-	58,823	-	-
სუბორდინირებული სესხი სხვა გალდებულებები	20,127	-	-	20,295	-	-
	-	-	2,052	624	-	1,514

“საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ” ისეთი საწარმოებია, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად, ერთი ან რამოდენიმე შუამავლით იმართებიან ან კონტროლდებიან ან “ბანკთან” ერთად იმყოფებიან საერთო კონტროლის ქვეშ (მთლიანი შვილობილი და მასთან დაკავშირებული კომპანიები და პოლიტიკური კომპანიები). წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი იურიდიული პირები მოიცავს იურიდიულ პირებს, რომლებიც არიან კოოპი ჯგუფის წევრები და აგრეთვე სხვა იურიდიულ პირებს, რომლებიც კონტროლდებიან რუსეთის უედერაციის მიერ.

2005 წლის 25 ოქტომბერს “ჯგუფმა” “შპობებ ბანკთან” ხელშეკრულება გააფორმა 12,000 ათასი აშშ დოლარის საერთო ოდენობის სუბორდინირებული სესხის გამოყოფის თაობაზე. საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა ლიბორ +6%-ის დონეზე. პროცენტის გადახდა წარმოებს კვარტალურად. სესხის გადახდის ვადა განისაზღვრა 2019 წლის 26 ოქტომბრამდე. ვითიბის ჯგუფის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სესხის დაფარვა მოხდება მხოლოდ “ბანკის” ძირითადი კრედიტორების წინაშე არსებული გალდებულებების დაფარვის შემდეგ.

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობისთვის გადასახდელი ბონუსები ჯამურად შეადგენს 1,977 ლარს (2011 წ.: 1,451 ლარს), ხოლო გასაცემი საშესულებო ხელფასი 75 ლარს (2011 წ.: 63).

25. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოებული ტრანზაქციების მოგება და სარალი მოცუმულია შემდეგ ცხრილში:

	2012	2011	
	ხელმძღვანელობის დობის სამომართო მთავარი მომართებელი	ხელმძღვანელობის დობის სამომართო მთავარი მომართებელი	
საპროცენტო შემოსავალი	1	60	4
საპროცენტო ხარჯი	(7,335)	(611)	(48)
სესხის გაუფასურების შემინდე რესერვის (შექმნა/გაუქმება		(1)	
საკომისიო შემოსავალი	-	12	34
საეკომისიო ხარჯი	(52)	(63)	(49)
შშინდა მოგება/(სარალი) უცხოური ვალუტით ვაჭრობიდან	968	108	127
		2	5
		(565)	

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობის მთავარი წარმომადგენლების ანაზღაურება მოიცავდა ხელფასებს, ბონუსებს და სხვა კომპენსაციებს 3,810 ლარის ოდენობით (2011 წ.: 3,231 ლარი).

2012 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობის მთავარი რგოლი შედგებოდა სამეთვალყურეო საბჭოს 5 წევრისგან და დირექტორთა საბჭოს 5 წევრისგან.

2012 და 2011 წლებში “ჯგუფს” სამეთვალყურეო საბჭოს წვერებთან მთიშვნელოვანი ოპერაციები არ ჰქონია.

26. კაპიტალის ადეკვატურობა

“ბანკი” ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას თავის საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. “ბანკის” კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა მეთოდიკით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

“ბანკის” კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, “ბანკის” მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანხალი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული საქმიანობის წარმომადისა და აქციონერთათვის მაქსიმალური დირექტულების უზრუნველსაყოფად.

“ბანკი” მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გაოვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტორების მიზნით “ბანკმა” შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დიფიდენდების მოცულობა, უქან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლებიდან “ბანკის” მისნები, სტრატეგია და პროცედურები არ შეცვლილა.

26. კაპიტალის აღეკვატურობა (გაგრძელება)

კაპიტალის აღეკვატურობის კოეფიციენტი

მინიმალური საზედაშედეველო კაპიტალი შედგება პირველი რიგის კაპიტალისგან, რომელიც მოიცავს აქციების, სარეზერვო ფონდსა და გაუნაწილებელ მოგებას, მიმდინარე წლის მოგების/ზარალის გარდა, რასაც აქლდება მირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან საწესდებო კაპიტალში გადატანილი თანხა და არაშემატერიალური აქტივები. საზედამსედუელო კაპიტალის შეორე კომპონენტი მეორე რიგის კაპიტალია, სადაც შედის მიმდინარე წლის მოგება/ზარალი, სავრთო რეზერვები (არაუმეტეს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 125%-ისა) და სუბორდინირებული გრძელებადიანი სესხი.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით „ბანკი“ ვალდებულია შეინარჩუნოს მინიმალური კაპიტალის აღეკვატურობის კოეფიციენტი რისკებთან შეწონილი აქტივების 12%-ის ოდენობით, რაც გამოითვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის დირექტორების საფუძველზე. 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეროვნული ბანკის მოთხოვების შესაბამისად გამოთვლილი „ბანკის“ კაპიტალის აღეკვატურობის სავალდებულო კოეფიციენტი იყო 13.48% (2011 წ.: 16.19%).

2012 და 2011 წლის მდგომარეობით „სებ“-ის მოთხოვნების შესაბამისად გამოთვლილი კაპიტალის აღეკვატურობის კოეფიციენტი შესაბამისობაში იყო „სებ“-ის ნორმატიულ მოთხოვნებთან.

ბაზელ I-ს შესაბამისად და „სებ“-ის მოთხოვნების გათვალისწინებით გამოთვლილი კაპიტალის აღეკვატურობა შემდეგია:

	2012	2011
პირველი რიგის კაპიტალი	68,684	59,492
მეორე რიგის კაპიტალი	27,991	26,392
სულ რეგულირებელი კაპიტალი კოეფიციენტის გამოთვლის მიზნებისათვის	<u>96,675</u>	<u>85,884</u>
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	<u>624,740</u>	<u>510,738</u>
კაპიტალის აღეკვატურობის მაჩვენებელი	15.47%	16.82%